

Szerkesztői iroda
és
kiadóhivatal:
Megyeház.

Ide intézendő minden a lap
szellemi részét illető köz-
lemény, valamint az előf-
zetési és hirdetési díjak is.

A lap megjelen:
minden kedden.

EPPERJESI LAPOK

Sárcs megye s városainak társadalmi és gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör”, a „Bartfai Közművelődési egyesület” és a „Sárcs megyei gazd. egyesület” közlönye.

Előfizetési ár:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 kr.
Negyedévre 1 „ 25 kr.

Hirdetési díj:
Háromhasábos pettsoregy-
szeri hirdetése 5 kr., több-
szörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdeté-
sért külön 30 kr.
Nyit-tér minden sor 10 kr.

Szláv törekvések és a magyar állameszme.

III.

Ha aggasztó azon terjeszkedés, melyet a szlávok legfőképp a keleten nyilvánítanak, ugy az az aggály komoly megfontolást leginkább az által érdemel, mert a szláv törekvések megvalósítására igen sok elem létezik az osztrák-magyar birodalomban, mely tözszomszédja a keleti szláv elemű vidékeknek.

Egy állam nincs Európában hol a szlávok annyira haladhattak és haladtak volna és oly sok kedvező körülményekkel bírnának, mint az osztrák-magyar birodalomban.

A kettős birodalom népsége 40 millióra megy. Ezen számnak több mint fele szlávokból áll. Különböző ágakra oszlanak ugyan, de annyira még sem különböznek egymástól, hogy egymást rokonoknak nem tekintenek.

Bármily távol állanak is a csehek a horvátoktól; és bármily nyelvkülönbség legyen is közöttük, ugyanegy a törekvésök, nemzeti önállóság és függetlenség.

Hogy arra törekednek, azt szükségtelen bizonyítani. Az osztrák-magyar birodalom legutolsó 50 éves története, ötvenzerezes bizonyítéka ama vágyaknak és törekvéseknek s nem mulik el hét, hogy a lapok ne hoznának mozzanatokot, melyek erről tanuskodnak, hogy a törekvések nem hogy tűnnek, hanem ellenkezőleg napról-napra terjednek.

Az igaz, hogy ezen nemzetiségek egyelőre csak azt követelik, hogy szövetséges egyezség útján egymás mellett nyerjenek önállóságot. De micsoda rendkívüliség lenne abban, ha egy oly nép, mely a 20 milliót meghaladja és mely az északi óriásra, mint nagybátyára támaszkodik, a szövetségnek azt mondaná: mi itt legtöbben vagyunk, mi vagyunk az erősebbek, tehát miénk a hatalom és uralkodás is, miénk az egész birodalom. Hiszen ennek

jövőjét egy zágrábi hírlap világosan ki is mondotta.

Vajjon van-e valaki — a panszláv agitátorokon kívül — legyen az magyar vagy német, ki ezen rajzot kedvezőnek és kellemesnek találja? Vajjon találkozik-e egyén a nem szláv fajokból, ki látva ezen lehetőséget, nyugodtan maradhatna sorsa és a szabad népek sorsa iránt?

Az európai szabadság, polgárosodás és népjogok csak addig lehetnek biztosak, míg az európai államok szerkezete azon egyensúlyon fekszik, melyen jelenleg fekszik. Mihelyt megtörténhetné, hogy egy hatalom különválva, tulnyomó erőt szerezne magának, egy perczig sem lenne többé biztos a szabadság jövője. Ily hatalom fölébe emelkedve a többi államoknak, egyéni uralkodást állapítani meg, melyet hogy fenntarthatson, korlátlan önkényre fektetné hatalmát, mert különben a különféle népfajokat össze nem tarthatná.

És erre az előkészületeket és alapelveket a szláv erőknél észak felé való tódulásában mind feltalálhatjuk. Ez a második fontos körülmény, mely különös az osztrák-magyar birodalomra nézve felette vészthető lehetne.

De itt azt kérdeheti valaki: lehetséges-e, hogy a szláv elemek ily áron is önállóság után vágyának?

Bizony lehetséges. A szlávok, kik jelen helyzetükkel elégedetlenek, kik önállók akarunk lenni — ezen szlávok jövőjüket egy zsarnok hatalom jövőjével kapcsolják össze. Jól tudják, hogy előbb rabszolgáknak kell lenniök, hogy egygyé legyenek s csak ha egygyé lesznek lehetnek szabadok. Csak egy erőszakos autokrata hatalom egyesítheti őket vissza, csak ily hatalom képes a fenálló népjogokat és államszerkezetüket halomra dönteni.

Ebbe van a felelet ama kérdésre is, hogy nem lehetne-s kibékülést és rokonulást várni a szláv elemtől? Mert a fő és lényeges akadály azon rosszban rejlik, mely a szlávok

és Pétervár között létezik. Ezen viszony nem engedi azt, hogy ők más népfajokkal rokonuljanak; mert azt hiszik, hogy az északi hatalom csupán szláv uralkodást akar teremteni s csupán a szláv elem felemelésén dolgozik s e meggyőződésük oly rendíthetetlen, hogy még saját nyelvökről is készek lemondani, s az orosz iródmű diplomáciai és politikai nyelvvé emelni, csak hogy szorosabban összetömörülhessenek!

Az eddigiekben fejtegettük ama törekvéseket és tárgyakat, melyeket a panszláv írónál és agitátoroknál észlelhetünk. A nagy Slávia apostolainak és híveinek, titkolt és nem titkolt törekvései és vágyai ezek. Hogy agyremek-e ezek vagy sem? Erre a felelet attól függ, hogy léteznek-e eszközök, melyek védbástyául szolgálhatnak a szláv-muszka nagyszerű terjeszkedésének ellenében és ha léteznek, melyek azok?

Modern társadalmunk.

(A. K.)

Roszsabb minden hibáinknál, azon körülmény, hogy soha sem időszerű, arról beszélni, mi összes hibáink tulajdonképeni kúrtóorrása.

Allami létünknek visszasz állapota társadalmi életünkben gyökeredzik. A legtöbbben azt tartják, hogy ez másképp nem is lehet. Az emberek kölcsönösen lenézik egymást a legalsóbb osztálytól kezdve egész a legfelsőig; megboosátnak elfelednek minden oly sértést, melynek megtorlása fáradsággal jár, különösen akkor, ha a felejtés még hasznos is hajt.

Sok jogot hozunk alkalmazásba, de igen ritkán olyat, mely minden tekintetben üdvös hatása volna.

Mert a mód, s azon eljárás, például a melylyel valaki pénzt, vagyonát eltékozza, oly jog, melyet törvényhozás útján korlátok közé szorítani nem lehet.

Ha valakinek történetesen százazereket léha élvezetre kidobni kedve van, ezen szeszélyében, őt semmiféle törvény vagy hatóság nem gátolhatja meg. Ha valaki nem hajlandó bizonyos nyilvános czélra áldozni, nem hajlandó az irodalom vagy művészetet támogatni, nincs az a földi hatalom, mely hivatva volna őt erre kényszeríteni.

TÁRCZA.

Isten hozzád!

Mi bánat, mi néma bánat ár emésztí e kebelt?
Hová a sors élet helyett enyészetet lehelt.
Elhervadoz
A szép virág,
Mit együtt ülteték;
Bánatosan mosolyog a sápadt hold is felénk. —

Ha olykor esendes éjjelen hozzád repülve én...
Fülembé sugtad édesem, hogy nem lehetsz enyém,
A magas menny
Sok csillaga
Nyujtott reménységűgárt;
Mindkettőnkre a boldogság enyhítő csókja várt.

És most, midőn a zord való a távozásra int,
S elöltja a végső sugárt lelkeimnek kinjain;
Most a midőn
A távolból
Sohaj kél ajkamon:
Ezt rebegem, isten hozzád imádot angyalom!!

K. Andor.

Dorottya hercegnő.

— Catulle Mendés beszélye. —

Akik az operai premiere-estéken vagy a hangverseny-teremben látták valaha Dorottya hercegnőt, Bergan uralkodó hercegnének örökösnojét, sohasem fogják elfelejteni a fiatal nő hasonlíthatatlan szépségét. Dus, sötét fűrtjei alatt, melyeknek olyan színe volt,

mint az aranynak esti világitás mellett, arcának vakító fehér teintje még fehérebbnek látszott: ajkai nyíló rózsabimbókra emlékeztettek, sötét azurkék szemei széphajlásu szemöldjei alatt mintha még nagyobbakká lettek volna.

Ha odahajolt a páholy karjaira, arcát meztelen balkézre támasztva keztyűs jobbát pedig hanyagul nyujtva ki a párkányzat bársonyán: keblének szépségonaljai mintául szolgálhattak volna egy Madonnákat festő Rafael számára.

Mindazok, a kik valaha látták, emlékezni fognak szomorú tekintetére is, mely szépségét mintegy ködfátyolba burkolta és arcát még ajkait, valamint két szeméit is még komorabb, vágyóbb kinézésűve tette. Soha egy szót sem szólt ahhoz a hosszú szürke szakállu öreg, engedelmes komornyikhoz, a ki ott ült mögötte; sem szomszédnojéhez, egy vékony angol társalgónóhoz, kinek nyaka és feje olententő soványsággal nyugodott egy szintén szörnyen sovány kebel fölött és a ki olyformán nézett ki, mint egy masamód-póznácska, melyre nagy tollas kalapot tettek.

Ott ült a hercegnő hallgatagon és mozdulatlanul; csak néha látszott, mintha valami végigborzongana rajta; mintha a zenére alig figyelne és mindig mélabus gondolatokba lett volna elmerülve.

Mindenki, a ki maga is szomorú, szereti mások bujának okait találgatni és abban valami mély, végtelen, gyógyíthatatlan fájdalmat keresni. Mikor egyszer elmentem páholya alatt, láttam szép szeméit, melyek mereven odaszegződtek jobb keze keztyűjére és melyekben visszafojtott könnyek csillogtak.

II.

Hogy-hogy? Hát csakugyan szenvedett a szép hercegnő? Családja régibb volt a Bourbonokénál, régibb a Wittelsbachokénál; apja uralkodott és ő reá is trón várt, nemcsak egy rozsatermő hercegségé, hanem ha úgy tetszett neki, egy sokvárosi nagy had-

seregű ország trónja, mert egy császár fia és képtető nélküli király ajánlta fel neki kezét.

Es ha kis lábái nem is akarnának félhaladni egy trón lépcsőin, mégis királynő lesz. Már az is volt; mert a legfenségesebb homlokok meghajoltak előtte, a világ összes poetái husz nyelven ünnepeleék; ha akarta volna, inapszinü brokátba és holdszinü se-lyembe öltöztetett volna; sylphidek szolgáltak neki, akik, ha parancsolja, Puk-ként rózsakönyveket szedtek volna számára; nem álmodhatott olyat, amit valóvá ne tehetett volna.

Es mégis szenvedett. Talán teljesületlen maradt egy vágya? Nem. Minden, még a véletlen is kedvében járt. Talán nem viszonzották szerelmét? Dehogynem; őt mindenki szerette. Hát akkor miért szenvedt Dorottya hercegnő?

Régmult időkben szálamokra méltó emberek vonszolták testüket utcán és téren, az emberi könyörületességet hiva segélyül. Rongyaikon keresztül látszottak gyuladt sebeik, melyek olyan szörnyen néztek ki, hogy még a legjobb szívűek is megfutottak előlük és undorral dobták feléjük az alamizsnát. Ezek a nyomorultak fekélyesek voltak.

Nos, ugyanez a baj, mely manap már majdnem egészen eltűnt és melyet a legpiszkosabb koldus is csak hírből ismer, de mely régenre királyi családokba is befészkelte magát — ugyanez a baj gyötörte Dorottya hercegnőt is. Nem harapódzott el egész testén, mely egészséges és üde volt, hanem ott maradt, örökké keztyűs jobb kezének felületén. Az a piszkos sárge és vörös szín, az a félig leszáradt, félig nyílt seb — fekély volt.

Európa leghíresebb orvosait meghítták és miután megesküdtek, hogy a rettenetes titkot sohasem fogják elárulni, konzultálták őket. De nem volt segítség, nem volt gyógyszer!

Igaz, hogy egy empirikus azt mondta, a baj egyszerre, egészen váratlanul eltűnhetik, de a komoly prak-

Mindenki fel van jogosítva tétlenül vagy tudatlanságban élni, s ezt az állapotot a kenyerüket verjétes munkálkodás árán keresők oly nagyon irigylik!

Egyenjóság sines nálunk. Mert az emberek legtöbbjei — kiknek vagyunk nines — csak kötelességet éreznek, melyet teljesíteniük kell.

De sajnos, hogy ezen kötelességérzet nagyon szolgai.

Társadalmi életünk medenczeképp foglalja magában összes hibáinkat. Az iskola falai közül kikerült fiatalság a mint az élet küszöbére lép, egy ríktó színű panorámát lát szeméi előtt.

Ki az egyetemen magát tehetsége, jelleme, szorgalma, s józan magaviselete által a többiek közt ki-tüntetette, felemelt fővel, szép reményekkel tekint a jövő elé.

De az utolsó vizsga leteltével a felemelt fő, periodusa véget ér. Es ettől kezdve égész a sirig a csüggedt fő és a meggörnyedt hát periodusa következik.

A szorgalmas tanuló, ki tehetségei által a leg-szebb reményekre jogosít, ha nines társadalmi előkelő állása vagy fényes családi összeköttetése, a közigaz-gatás alsóbb ágaiban kap alkalmazást vagy az igaz-ságszolgáltatásnál mint napi díjas diurnista tengeti sokáig létét. Ez még nem volna nagy hiba. A ese-mete ta alulról felfelé növekszik terebélyes fává.

De e hasonlat itt nem alkalmazható.

A fiatalság legnagyobb részt — ha szegények — nem számíthatnak magasabb állásra.

Majd mindnyájan alant maradnak, mert pro-tectioniuk nines.

Magyarországon a szellem, a tehetség, a munka, a szorgalom becsülnküli semmi.

Jó hivatalnok vagy-e? Ez a kérdés! Ha az vagy úgy találsz (ha ugyan szerencséd van) egy jó embert ki veled talán emberségesen fog bánni.

Innen van, hogy a vagyonos polgár ellem tar-tózkodik a nyilvános élettől s a társadalmi mozgal-makból kizárja magát, sőt a politikával sem foglal-kozik.

A földbirtokos osztály az adóval s adósságaival küzd. Falujába vonul vissza. Nem olvas jó könyveket, nem pártolja az irodalmat, mely előtte merő boldo-ságképp tűnik fel.

Az ipartűzőkről, (a szó nemesebb értelmében véve ilyenekről szó sem lehet nálunk) a kereskedők-ről nem is akarunk szólni.

Ok csak máról hónapra éreznek, gondolkoznak, s nem is álmodoznak a társadalmi élet közös-ségéről.

Egy ilyen társadalommal szemben csak folyto-nos sülyedésről lehet szó.

De a történetírők azt mondják, hogy a magyar társadalom mindig ilyen volt.

Midőn a nemzetnek két királya volt, Ferdinánd és Zápolya, addig volt egy magyar főúr ki magát egyiknek-másiknak vagy mindkettőnek el nem adta volna.

Történeti tény, hogy Ferdinánd több évi kor-teskedés után testvérehez II. Lajos özveggyéhez a kö-vetkezőket írta: „Hogyha ez a helyzet továbbra is tartani fog, úgy utolsó aranydarabom is elmegy s tökéletesen elszegényedem még mielőtt magyarok királyává lettem volna“

Történeti tény, hogy Mátyás király halála óta a magyar oligarchia volt az, mely a hazát a legmélyebb romlásba döntötte.

Mert a magyar oligarchia előtt csak magas nagyraívágása és nyomorult önérdéke volt szent.

De ha úgy történt, ha mindez történetileg igaz, nem kevésbé igaz az is, hogy a magyar nem-zet sorában akadtak férfiak kiket sem a hatalom, sem az udvar kitüntető kegye, sem az oligarchia hatalmá-nak élvezete nem raktott el.

Es a felsőbbek példája hatott, bármily hitvány volt is a magyar társadalom, akadtak ügyes ki-tűnői.

De ilyenről szólni nem időszerű. Szóljunk a vármegyék rendezéséről, folyam szabályozásról, az árvapénzek kezeléséről. Szóljunk a főispánokról, adóvégrehajtókról. Szóljunk a közép-iskolai túlterhelésről stb.

Hisz mindez időszerű!

Gondolatok.

Minden embernek vannak érzékeny oldalai, me-lyeket nem lehet érinteni a nélkül, hogy meg ne sértsük. S mégis gyakran épen ez oldalról támadják meg egymást a legkiméletlenebbül.

Mivel a férfiú legfőbb idejét s figyelmét ügyei-nek szenteli, ennél fogva kötelessége a nőnek annál jobban figyelmeztetni kölcsönös viselkedésére s még férje részéről hirtelenkedés esetében is önmagát mérsékelni. Es habár a felindulás szelleme hirtelen és szíllajul rohanna is végig gyöngéd lelkén, hogy még sokká rezg, mint a húr, mit a vihar megrázott, még akkor is fogja le a türelem ujjával a reszkető húrokat, — s azután egy jobb órában, rábeszélés összhangján megszólaltathatja és a szívhez férkezvén, legalább a megszégyenülés néma vallomását veheti elégtételül.

Ha pedig valódi okod van férjedre haragudni, mondd ki azt nyíltan, de ne duzzogj magadban és örökké. Ez utóbbi szívtelen kedélyre mutat és előbb elvesztéd férjed szeretetét — mondja Zieker asszony.

A házias életben mindig egyenesen, világosan, nyíltan kell beszélni, nem kell bogarak után kapkodni, alaptalanul gyanakodni s meg kell bocsátani az apró gyöngöszégeket, nem keresvén egymásban elérhetetlen eseményeket.

Ne titkolózzék egyik is, és kerülje mindkettő a kárhuzatos duzzogást, mint a lélek egyik betegségét és a jó egyetértés veszedelmét.

Férjed, hibáit komolyan, de szeliden rödd meg. Heves föllépések mindent elrontanak, és könnyen ellenkező hatásuk lehetnek.

Nagyon esalódik, a ki azt hiszi, hogy hatalom-mal többre megy, mint szelid szeretetreméltósággal. Szelid engedés kivált a férfit, de még a nőt is jobban meggyőzi, mint konok ellenkezés, épen úgy, mint a hogy a kard és golyó s a pehelylágú tárgyak-ban ártalmatlan vesznek el.

A nők megadás, bizalom és békés közeledés által győznek.

Sárosgyei hírek.

T. CZ. OLVASÓINKHOZ! Hogy olvasóinknak az előfizetési árak beküldését megkönnyítsük, e napok-ban küldtük szíjjel az előfizetési utalványokat. Azon kérelemmel fordulunk tehát t. cz. olvasóinkhoz, szíveskedjenek díjaikat — ha lehet, postaföldtával —

megküldeni, mert e napokban tetemesb összegre menő nyomdaköltéseket kell fedeznünk s kötele-zettségeknek csak úgy felelhetünk meg, ha annak t. cz. olvasóink is megfelelnek.

Az „Eperjesi lapok“ kiadóhivatala.

Királyi adomány. O felsége a benedikoci és klenóci gör. kath. egyháznak iskolaeépítési célokra 100—100 frtot adományozott.

Kinevezés. Görgey Vincez örnagy, a 3-ik hon-véd-gyalog feldandár 2-ik zászlóaljának parancsnoka a honvédségi, Ludovika-Akadémia igazgatójává ne-veztetett ki.

Adomány. Dr. Mihákovics Sándor volt bártfai fűrdőorvos nagyértékű rovargyűjteményét, melyben a felvidék összes specialitásai beufooglalvák, végrede-letileg a nemzeti múzeumnak hagyományozta.

Végzett papnövendékek felszentelése. A napok-ban kibocsátott püspöki rendelet értelmében a vég-zett gör. kath. papnövendékek folyó évi október hó 22-en fogják ünnepélyesen felszenteltetni.

Athelyezés. Pinzker Antal cs. k. örnagy, ki huzamosabb ideig házi ezredüknél állomásozott, a hadügyminiszterium által saját kérelmére a gráci helyőrséghez osztottat meg.

Uj tanárok. Athelyezés betegség, szabadságol-tatás által több tanszék ürült meg a kath. főgymná-siumban s az iskolaév elején egyes tanárookra tölök teendő halmozódott. Egyelőre egy tanszék töltetett be a miniszterium által és pedig L a k y I s t v á n bpesti főgymn. tanár személyében. A jogakadémian a közgazdasági és állam szívitváltani tanszék Dr. Ferenczy Elek leköszönésével üresedett meg. Helyébe Dr. Bartha Béla választottat meg.

Babik J. eperjesi kir. főgymnasiumi tanár su-lyos betegségéről egyre aggasztóbb híreket vettünk, melyeknek ugyan szerettünk volna hitelt nem adni, de a való utóvégre is ellenkező meggyőződésre kész-tett. Lapunk zártakor vesszük azon megdöbbenő hírt, hogy a tehetséges fiatal tanár folyó hó 24-en a budapesti tébolydában elhunyt. E hír még megerősí-tésre szorul, azért csak fentartással közöljük. Vajha ellenkezőjét rectificálhatnók.

Az eperjesi joghallgatók testülete folyó hó 22-en tartotta alakuló közgyűlését. A közgyűlés tár-gyát a tisztviselők választása képezte, mely a követ-kező eredményvel jettett meg: Testületi elnök: Do-bozy István, alelnökök: Körtvélyesi Dező, Windegg Rezső, pénztáros Dobay Béla, ellenőr: Bella János, könyvtáros: Martényi Árpád, Bizottmányi tagok: Fuhrmann Imre, Gresner Károly, Hadházy László.

A testülettel egyidejűleg a joghallgatók becsületbir-sága is megalakult, melynek elnökévé Magyar István, alelnökévé Sebeők Imre, titkárává Hlavács Gyula, másodtitkárává Stipula József joghallgatók választat-tak meg. A bíróság tagjai az év folyamán előforduló egyes tárgyalási esetekre külön választatnak meg.

Pályázat utmesterei állomásra. A kaposvári m. kir. államépítészeti hivatal kerületében üresedésbe jött 400 frt évi fizetéssel és minden mértföld után 25 frt utazási átalánnyal javadalmazott nagybajomi utmest-teri állomás elnyerésére irányuló s kellelőleg felszerelt kérvények f. é. szeptember 13-tól számitott 6 hét alatt a kaposvári m. k. építészeti hivatalhoz adandók be, hol egyéb felvilágosítás is nyerhető.

Pályázat mérnökgyakornok állásokra. A főr. tanács, a városi mérnöki hivatal létszámába Kruspar Béla és Váli Gyula mérnököket mérnökgyakornokok-ká választotta meg s ezzel a létszám teljes lett. Ez alkalommal megemlítjük, hogy Lechner főmérnök a hivatal újjászervezésének munkálatait már teljesen el-készítette és pár hét alatt be fogja mutatni a tanácsnak.

tikusok csak esufolódtak ezen a kontáron. Mindig fekély rajta fog maradni az a nemtelen fölt, ő rajta, ki oly isteni tisztá! Mit ért neki, hogy herceg leánya volt? A fekély! A fekély! Nem volt számára zavartalan öröm, nem házasság! Kinek merte volna odanyujtani azt a kezét, melyet még egy kutya sem nyalt volna meg?

III

Vigasztalanul élt tehát a fényűzés és a dicsőség között. Es kétségbeesése rémitó módon nőtt, midőn egy nap szerelmes lett.

Az aki megnyerte szívét, nem volt a császár fia, a szöke, poczakos sörívő, sem az északi király fia, az ország sápadt, rossznövésű örököse, hanem volt egy fiatal párisi, derék, nyalka, esinos. Kétségkívül szegény tanuló volt, mert nyakik begombolt kabátja még inget sem engedett sejténi, vagy talán valami ösmeretlen poéta, prédája a nyomornak és ábrándjainak, aki egy kis zugszálloda kétes színű lepedőjén hált és amellett perza szönyegekről álmodott vagy skarlátvörös posztókról, aminőkön a piktörök hever-tetik odaliskjaikat. Szóval szegény ördög volt. De egy egész éven át mindenütt sarkában látták, kissé félre állva, tisztelettel és ragaszkodással. Szemében oly ön-feledt eksztázis és oly félnék gyöngédség csillogott, mely Dorottya hercegnőt végre egészen meghatotta.

Meg volt áldva azzal a női ösztönnel, mellyel fájdalom nem minden asszony bir, hogy rögtön megér-tette, mily igazi, mely, szilárd, mozdulatlan szenvedélyvel áll szemben. Es ekkor ő is önfeledten szeret-tett, épuoy ahogy őt szerették. Nem törődött a félté-keny udvaroncokkal, sem apja haragjával, nem reme-gett volna akkor sem, ha valamennyi páncélos őse ott a bergeni kastély arckép-termében rémulten eső-rögtette volna vértetét; oda szerette volna magát adni mint hercegnő és mint asszony, ragyogva szép-ségében, és fenségében, annak az ismeretlen fiatal

embernek, kinek alig tudta nevéit is. De nem lehetett! Azon a kézen, melyet csókra akart neki nyujtani, ott volt az undok fekély! Talán arra egyszer ráállott volna, hogy hozzámenjen egy fejedelemhez, aki benne csak egy hercezség örökösnojét látja: de annak nem te-hette ki magát, hogy az a férfi, akit szeret, utálattal fordítsa el tőle tekintetét, ajkait.

Sokszor azt gondolja, hogy majd elfogja rejteni sebéit kedvese elől: de aztán eszébe jutott, hogy a szerelem a legteljesebb ösztinteséget követeli. Máskor azt hitte, hogy megzavarva szépségétől, annyi fény között talán nem fogja észrevenni azt az egyetlen árnyfoltot; de esakhamar belátta, hogy ez hiu ábránd; a baj nagyon is szembeszökő volt.

Nem hitt, nem mert hinni a szerelem fősleges vakságában.

Ily gyötrelemek között az az elhatározás fogant meg lelkében, hogy menekül. Utolszor látta a szin-házban, félig szenvedélyes, félig lemondó tekintetet vetett rá és másnap, mintha szoknie kellene, elhagyta Franeziaországot.

IV.

Pétevárott volt. Nem felejtett és kétségbeesése változatlan maradt.

Egyszer véletlenül egy darab nyomtatott papiros akadt kezébe. Egy párisi hírlap foszlánya volt, me-lyen azt az újdonságot olvasta, hogy egy ottani egye-temi tanuló meg akarta magát mérgezni, de hogy idején megmentették. Ott volt a tanuló neve, lakása is.

Ez ő volt. Meg akart tehát halni! Meg akart halni az, a kit annyira szeretett, meghalni ő miatta, a ki öltunt, a ki mindörökké elveszett ránézve? Elveszett? Nem! viszont fogja őt látni, szólni vele, kebléhez fogja szoríthatni!

Többé nem birt ellentállni. Hozzá akart sietni

és csak attól félt, hogy későn érkezik. Oh, ha végre-hajtotta volna szörnű tervét! Ha meghalt volna!

Nem, nem! idején fog megérkezni.

Es vajjon hol volt, a mikor mindezekben el-tűnődött? A vasuti kocsiában, a mely Páris felé robobott vele. Négy nap és három éjjel ében és ál-mában mindig csak azon évődött, hogy látni fogja-e át fogja-e öllelhetni, fölébe fogja-e sughatni: Szeretlek! Szeretlek!

Nem gondolt hát kezére, ? Igen, gondolt rá de, most már nem szorongással. Ha annyira szereti hogy kész volt miatta meghalni: fogja szeretni any-nyira is, hogy megboesátja neki szépsége tökéletlen voltát. Megfogja neki mondani a valót, meg fogja neki mutatni kezét és föl fog kiáltatni: „De lásd, mily büvölően szép vagyok és mint imádlak!“

Es immár nem félt, hogy vissza fogják utasi-tani, hogy undorodni fognak tőle. Hiit a nagy lelkű szerelemben, melyet semmi sem képes megrémíteni, és amely fölött semmisen diadalmaskodik.

Párisba érve, bérkocsiba vetette magát és el-hajtatott az újságban megjelölt ház elé. Izgatottan, kigyult arccal, zilált fűrtökkel, örömben uszó tekin-tettel lépett a kis szobába, melyben ott ült ő, kezét az asztalra támasztva és merengve a lámpa halvány világánál.

Fölkelt és támolygott, némán a gyönyörtől. Aztán hirtelen, egy kérdés, egy szó nélkül feléje si-etett, kitárt karokkal. De ő egy elutasító mozdulattal megállította és acélt elfordítva, pirulva odanyujtotta neki jobbát, melynek keztyűjét levette volt.

Ő szász forró esókkal borította e kezét.

Bámulva, boldogan, tele végtelen hálával nézett rá Dorottya hercegnő, míg a fiu lelkesedetten — emelte fel hozzá szeméit. A hercegnő kezére tekin-tet — kezére, mely utközben vagy akkor hirtelen meggyógyult, egészséges volt, tisztá és üde.

Öngy származást jesi gypm Az előbbi gyógyíthat Gyászgyásjelent továbbá Ru mint gyer Ruszinkó Z Jenő s B gyermekei szívvél jele sógor s n viszlói g 43-ik ével tal gyorsan temei folyó fognak a v s az enges Viszlón az szeptember hamvai fel

Halál kos folyó l boldogult e való alakja, tai jelenléte mellett tem

Halál talánosau i hó 19-en. Temetése t végbe.

Iparos iparkamara irodájának e kiállítás alk dez. A királ het, az ind ezután megl tal. A menet

14 frtot tes menetegy l és visszataz kiszolgáltató reskedelmi jesztése teki eperjesi ipar ezen kedvez tésére el ne

Becsül körében azo egyszersmino czafoló példa bit illetőleg 18-án a vas úri ember i elv-szté. A fut s ámba megott s a tá gálta volna, jutalmál az sem fogadva innább felem is emlitettük felől nem a mint V. G. k kentes, hane

Tűzette megemlékezü nem ritka e előtti lámpát eset történt a álló lámpával vid pár nap annyiszor oss hanyagságáér jesi rozant l let sem teted

Hatoság fogságra itéte Kuzsma Józse Stechura Kárl hajtási működ bántalmazta. tartama alatt vezetes théma sérthetetlen!

Rözsét nyok, Jámbor ményök nem nagyot bántult véleményt ny midőn a törvé pedig az első

Bolti tűz kedőt f. hó 14 fenyegette. Az folytán a szesz voltak egyikét jelenléttel a tűz nagyobb d

Robbanás erös dörrenés arczokkal rému tokba oszladoz lyek dynamit r hallani. A töm tartó felé tolon

Öngyilkosságok. Seminszki Anna pétermezei származásu, eseléd phosporoddattal, Petrási János eperjesi gyémester pedig golyóval vetett véget életének. Az előbbi tettenek oka ismeretlen, az utóbbit pedig egygyihatlan betegsége vitte a végzetes lépésre.

Gyászír. Vettük és részvételt adjuk a következő gyászjelentést: Ruzinkó Mihály, László és Antal, továbbá Ruzinkó János s neje Dzubay Melán, valamint gyermekük Iona férj. Szmoligovics Szilárdné, Ruzinkó Zsigmond s gyermekei Béla, Zsigmond és Jenő s Ruzinkó Antal s neje Kék Gizella, valamint gyermekeik Gizella és Miklós mélyen szomorodott szívvel jelentik forrón szeretett atyjuk, illetve testvér, sógor s nagybátyjuk tisztelendő Ruzinkó Mihály ur viszlói g. kath. lelkész urnak élte 68-ik, papságának 43-ik évében folyó év és hó 16-án szívszélhűdés által gyorsan beállt halálát. A boldogultnak hült tetemei folyó szeptember hó 18-án délutáni 4 óraker fogtak a viszlói köztemetető örök nyugalomra tétetni, s az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 19-én lesz Viszlón az Urnak bemutatva. Kelt Viszlón 1887. szeptember hó 17-én. Áldás, s béke legyen drága hamvai felett!

Halálozás. Szmracsányi Ödön daróczi földirtókos folyó hó 22-én életének 78-ik évében elhunyt. A boldogult öreg ur még a régi időnek volt egyik kiváló alakja. Nagy kiterjedésű családja, számos barátai jelenlétében f. hó 24-én Darócson nagy részvét mellett temetették el.

Halálozás. Kresztianko András városunknak általános ismert s köztiszteltetben állott polgára folyó hó 19-én, élete 76-ik évében jobb létre szenderült. Temetése folyó hó 21-én nagy részvét mellett ment végbe.

Iparosaink figyelmébe! A miskolczi keresk. és iparkamara a m. kir. államvasutak ottani menetjegy iródnak előterjesztésére elhatározta, hogy a krakkói kiállítás alkalmából oda tanulmányi kirándulást rendez. A kirándulás tetszés szerint 3-14 napra terjedhet, az indulás Miskolcra f. é. október 6-ának d. u. ezután meghatározandó óráiban történik külön vonat. A menetjegy ára Miskolcra Krakkóba és vissza 14 frtot tesz. A nem miskolczi kirándulók az ottani menetjegy iródtól nyerendő igazolvány alapján ide és visszatámasukra 50 százalékkal mérsékelt menetjegy kiszolgáltatása kedvezményében részesülnek. Ezen kereskedelmi összeköttetések szerzése ismereteink terjesztése tekintetéből felelte érdekes kirándulásra az eperjesi iparosokat figyelmessé tenni óhajtják, hogy ezen kedvező alkalmat kereskedelmi ügyünk fölrendezésére el ne szalasszák.

Becsületes közkatona. Általános a közönség körében azon hit, hogy minden cigány és közkatona egyszerűen született tolvaj. Az elsőre vonatkozólag ezaféle példát felhozni nem igen tudunk, de az utóbbit illetőleg ide igatjuk a következő esetet: Folyó hó 18-án a vaspálya felé vezető sétányon V. G. nevű úri ember nagyobb pénzösszeget tartalmazó tárcáját elveszté. A tárcát egy utána ballagó közkatonára találta meg s ámbár este levén senki sem látta, V. G. után futott s a tárcza nélkül, hogy tartalmát megvizsgálta volna, átadta neki s aztán — a becsületessége jutalmául az úri egyén részéről felajánlott összeget sem fogadva el — gyorsan távozott. Ez esetet annál inkább felemelítendők tartjuk, mert — mint fentebb is említtük — a közönség a közbaka becsületessége felől nem a legjobb véleményt táplálja és mert — a mint V. G. úrtól értesülünk a derék katona nem önkéntes, hanem egyszerű tót közkatonára volt.

Tűzfogott lámpa. Lapunk mult számában megemlékezünk azon nálunk — a mint látszik — nem ritka esetről, hogy a gör. kath. seminarium előtti lámpában a petroleum meggyuladt. Hasonló eset történt a város tulajdonát képező majorépületen álló lámpával, mely a gondatlan kezelés folytán rövid pár nap alatt háromszor gyuladt ki. A mindannyiszor összezsúdult nép a lámpagyújtogatót szidta hanyagságáért, nem gondolva meg azt, hogy az eperjesi rozszant lámpák a legszorgosabb tisztogatás mellett sem tétethetők teljesen veszélytelenekké.

Hatóság elleni erőszak vétsége miatt 2 havi fogságra ítélte az eperjesi kir. büntényítő törvényszék Kuzsma József smilnoi lelkészét. A nevezett ugyanis Stechura Kálmán korgyózt hivataltól — adóvegrehajítási működésében nemcsak szóval, de tetteleg is bántalmazta. A büntetésül rászabott 2 havi fogság tartama alatt lesz elég ideje gondolkodni arról a nevezetes témáról, hogy az adóvegrehajító személye — szerhetetlen!

Rözsét loptak idb. és ifj. Bandi András cigányok, Jambor eszszel azt gondolták, hogy e cselekmények nem ütköznek a büntető törvénykönyv §§-aiba, nagyot bámultak tehát midőn a esendörök ellenkező vélelményt nyilvánítottak előttük s még nagyobb, midőn a törvényszék e miatt el is ítélte őket, még pedig az elsőt 2, a másodikat egy havi fogházra.

Bolti tűz. Sitányi Károly jönevű eperjesi kereskedő f. hó 19-én a délutáni órákban nagy veszély fenyegette. Az üzletben alkalmazott vigyázatlansága folytán a szesz lobot vetett s csak az üzletben jelen voltak egyikének köszönhető, hogy elegendő lélekjelenléttel a tüzet elfojtá, s megakadályozta, hogy a tűz nagyobb dimenziókat nem öltött.

Robbanás. Folyó hó 19-én esti 6 óra tájban erős dörrenés zavarta meg a futeza esendjét. Ijedt arezokkal rémülve futottak össze a járókelők s csoportokba oszladozva találgatták a dörrenés okát. Némelek dynamit robbanást, mások pisztolylövést véltek hallani. A tömeg a városházával szemben levő viztartó felé tolongott, hol a rend őrei már erősen nyo-

mozták a dörrenés okát s okozóját. Nem is sikertelen, mert csakhamar egy 6-7 éves cigány gyermeköt ragadtak meg két oldalról, ki vakmerően egy vaktöltésű pisztolyt sütött el, magára zudítván a polgárok s a rendőrség haragját.

Uj bérlet. A helybeli sörházi vendéglői helyiséget jövő október 1-től fogja bérbe venni Enger Ferenc s Ruzs féle szállodában már évek óta működő főpinczér. A szorgalmas fiatal kezdő, hisszük, hogy ezután is igyekezni fog a közönség kívánalmainak megfelelni.

Toloncz. Lerner Jakab ujsauderi illetőségű esavargó szappanos — a ki a helybeli kir. fogházban lopás miatt 14 napig pihent — illetőségi helyére tolonczolták el e napokban.

Kroll Józsefet — kiről már megemlékeztünk, midőn m-girtuk, mint esippelt el egy kerékpárt — Breslauban letartóztatták. Bevallotta, hogy a velozipédet, ott 100 márkán eladta s a pénzt saját céljaira használta fel. Az onnan érkezett róla fölvet jezőkönyvek jelenleg a helybeli ügyészségnél vannak. Schiller főhadnagy bizikljie azonban nem az egyedüli mely Krall birtokába jutott, mert mint egy Kassai lap beszéli Kassán is eltűntetett egyet. A Kassai lap találoán jegyzi meg, hogy ez a Krall a modern kornak „modern lökötye.”

Himen. Jelenzky Gabriellát e napokban jegyezte el Semsey Gyula m. kir. államvasuti hivatalnok Vámos-Györkön. Fogadják őszinte szerenés kívánatainkat!

A mi új honpolgárunk. Mrozek Agost Gácsországi Saybuschi származásu szobafestő bejött Eperjesre s itt már engedély nélkül dolgozik — följelentetett az iparhatóságnak a ki őt az ipartörvény 156. §-ában előirt intézkedésről kifogja értesíteni, — úgy látszik hogy valami jó firma, mert sok úrnál elvállal munkát, előlegeket felvesz s aztán mindenkinek utána kell szaladgálni. Különben az adóság csinálást is erti, mert egyes keresk. márkák már 50 forinttal is tartozik.

Előfizetési felhívást hirdet a „Korunk” című társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő katolikus hetilap. A esinos kiállítású s gazdag tartalommal megjelent lap, ujabbkori jelesünk tekintélyes részét számítja munkatársai közé. Előfizetési ára egész évre 6 frt, lelkészek, tanítók és kisebb fizetésű hivatalnokok számára 4 frt, mely felvékenkénti részletekben legészlerűbben postautalványon Budapest VIII., Mária-utca 30. szám alá küldendő.

Papi installáció. Folyó hó 18-án tartotta Lux Ede plavniczai plébános installációját. Lux egyike megyénk legkiválóbb lelkészeinek. 7 évi működése alatt főtevése oda irányult, hogy hívei között az erkölcsiséget s a józan életet meghonosítsa, a mi fardhatatlan buzgalmának nagyrészt sikerült is. Egyháza jó karban áll, iskolája pedig a felvidék legrendezettebb iskolái közé számítható. Installációja után fényes ebédet adott, melyen a kerületi katolikus papságon kívül több gör. kath. lelkész és számos világi vendég is részt vett. Sok ily derék papot meggyénknek!

A Hanusfvától Giráltig engedélyezett hadászati fontosságú utvonálnak az alapítmánya kész. Tavaly Hanusfvától egész Pusztá-Tabajig, és ezen nyáron Pusztá Tabajtól egész Giráltig elkészítetett. Az első részt Gasch és Hermann, a második részt pedig id. Gedeon Mátyás ismeretes felső vidéki vállalkozó készítette el. Az egész vonal 12 kilométer hosszú és elvonnul a Tapolya folyó bal partján szép magason a hegyek lejtőjén. A jövő nyáron az egész utat ki fogják kövezni és minthogy az ut 12 kilom. hosszú és a kövezés 8 méter széles, a bevégezendő munka lesz 96000 négyszög méter kövezés és 24000 folyó méter padka készítés.

Az abosi evang. egyház jubileuma.* Tekintetes szerkesztő úr! Lélekemelő ünnepélynek volt színhelye folyó szeptember hó 18-án az abosi evangélikus egyházközségnek kised temploma. Nevezett egyházközség ugyanis e napon tartotta meg újraszervezésének százados jubileumát. Mindenfelől érkeztek ez alkalommal Abosra tekintélyes vendégek. Az eperjesi vendégeket — a reggeli vonat hozta Lemesig. Ezen érkezett meg az 5 hölgy és több férfiból álló énekkar Mikolík Gyula eperjesi evang. tanító karvezérel, továbbá a sáros-zempléni esperesség felügyelője, Tahy Mihály sárosvármegye főjegyzője, Baross Zsigmond az abosi egyház felügyelője nejevel, sógorai és sógoronóival, Kovácsy János ügyvéd Eperjes város ügyésze stb. Lemesen a kiszálló vendégeket taracklövéssekkel üdvözölték s a szives házi úr Fizély Frigyes abosi lelkész házában, a drága magyar vendégszeretetet élvezve a szives fogadtatástól felragadtatott társaságnak nak gyorsan multak a várakozásnak — ez alkalommal nagyon kellemes percei. A Kassai vendégek [sem sokáig vártattak magukra s szintén taracklövéssekkel fogadva. Köztük volt Csisko János kassai evang. lelkész, Steiger leánytanító, Szopkó ügyvéd, Palecsky presbyter egész családjával, Pankuch, továbbá Haeskö Endre evang. lelkész és számtalan minden rangú vendég. A gyönyörűen, úgy külsőleg mint belül földiszított templomban reggeli 9 óraker vette kezdetét az isteni tisztelet, még pedig első sorban tót nyelven tartott beszédet Pankuch evang. lelkész, miután alkalmi éneket és az „Erős várunk nekünk az Isten” kezdetű diadal énekét elzengette a gyülekezet. A szónok megragadó ékesszólással esetelte a sokat kiállott zborói gyülekezet megalakulását és szervezkedését. Beszéde tartalma alatt folyvást önzönlött a minden vidékről összeraglett buzgó nép s a kis templom, nem volt képes befogadni az ájtatos hallgatóságot, úgy hogy

százakra ment azok száma kik kénytelenek voltak kívül maradni. A szent beszéd végeztével a vegyes, női és férfiak hangoztatta a „Jehova, Jehova, Jehova” kezdetű, ugy költői mint zenei tekintetben gyönyörű dicsőenket, melylyel Mikulík Gyula eperjesi tanító lepte meg az ünneplő gyülekezetet. Ezt követte az ima, az oltári áldás és az Amerikából beérkezett levelek és pénzbeli ajánlatok, — ajánlatok a küldeményeknek a szószékről való közzététele, mit Fizély Frigyes lelkész eszközölt. A magyar isteni tisztelet 1/2, 12-kor vette kezdetét Placsó Eudre ótalusi lelkész mondott magyar nyelven megható beszédet, fejtegetve azt: „mit tanul a mai egyházközség!” — A lelkészedés most érte el tetőpontját s megszálta az énekkart is, melynek ajkán még szívesh szolóbban zengett most az ének: — Kiváltképen remek volt azonban Csisko János kassai lelkész gyönyörű imája. Végül Fizély Frigyes rajzolta az abosi egyház multját, melynek története önálló füzetben is megjelent, Ujházy Albertnek és nejeének mint az egyház nagylelkű pátrónusainak ajánlva. Ebben meg nagyon irva, mint védte a kis gyülekezet az erőszakos templomfoglalások korában a magiét s mint küzdött a szabadvallásgyakorlatért, — mint gyengült időről időre a viharos napok alatt; de végre is 1784-ben mint emelt az istennek hajlékát egy egyszerű molnár Hulvei János pénzbeli nagy adományán, az ugyan ő általa megajánlott épületanyagból. Engedje meg t. szerkesztő ur, hogy ily hosszúra nyúlt levelem, de el nem hallgathatom, még azt sem, hogy a közébéd, mely az abosi állomáson tartatott kitünő volt s nem egy toasztal volt fűszerezve s hogy, az egész ünnepély pompás táncmulatsággal végződik. 1887. szeptember 19-én Abosi.

A csodatevő orvos. 12 éves házások voltak B. . . . úr és felesége. Házi békéjüket, esendes boldogságukat a lefolyt idő alatt nem zavarta meg semmi. Még csak holmi siró-rívó, ficzánkáló jószág sem okozott közöttük galibát, a mennyiben a kegyes istenség emez áldásának hiánya fölött csak titokban keseregtek, de nyílt szemrehányást nem tettek egymásnak soha! Le is mondták róla teljesen. Történt pedig, hogy midőn frigykötésük 13-ik évfordulója közeledett, a esendes boldogság hangos szomorúsággá változott. Mindennemű jelenségek oda mutatottak, hogy az asszonykának nagy baja támadt. Hívták rendre az orvosokat. S a pápaszemes tudós, vén orvosok hosszas consiliumok után kísüttötek, hogy a szerencsétlen teremtés a betegségek legirtózatóbbikában, a gyomorrákban szenved. Vállvonogatva, savanyú arczsal adták tudtára a férjnek, hogy a felesége még egy hóig élhet, de tovább nem. Meg kell halnia. Semmitéle halálosítélet nem okozott még olyan keserűséget, mint a jelen esetben. Egymás nyakába borították s megsírtták egymást kölcsönösen. Egy jóakarójuk végre egy fiatal orvost ajánlott nekik, a ki hír szerint „csodákat” mivel betegei gyógyításában. Felkeresték azt is, „Ah, doktor úr, az ég szerelmére kérjük, segítsen, ha még lehet!” Az orvos miután megvizsgálta betegét, mosolyogva válaszolt: „Miért ne lehetne? Én magam is szívesen segítenék, de nem foglalkozom a szülészettel. . . .” E történeteknek színhelye egyik szomszédmegyénknek T. . . . nevű mezővárosa volt.

Somos pusztulása. A hazánkban legujabb időben pusztított nagy tüzesetekhez méltán sorolható a Somoson szeptember 17-én dühöngött tűzvész. 29 házhelyen 36 gazda vesztette el fából épült s szalmával fedett házát tövig minden belső berendezéssel, gazdasági épületeit, behordott esépeletlen gabonáját s takarmányát. A tűznek ilyen pusztítását még nem láttam; mert a legtöbb házból és esürből még maradt egyéb mint hamu. A szerencsétlen, amúgy is eladósodott lakosok koldusbotra vannak juttatva!*) Az oltás körül buzgólkodott: Fúzy Sándor főszolgabíró, Krossinger Ferencz korgyó, Hegymegy Imre írnek a esendőség örvezetőjével az éln. Havrila István községi bíró és gazdasági gépész. A tűzkárosultak haláljára s közeliismerésre tette magát méltóvá Schwartz József bérlő, ki valamennyi leegyetnek jelentékeny zöldtakarmányt, szalmát ajándékozott és vetőmagot kölcsön adott. Kegyes emberbarátok ezenel tisztelettel kéretnek, hogy könyörödmányaikkal a nyomorult tűzkárosultakat segíelyezni méltótaskanak! Segélypénzeket szívesen közvetít és nyugtáz a róm. kath. plébánia hivatal Somoson. Somos szeptember 24. 1887. P. J.

Humor.

A külömbőség. — Marie Antoniette, a szerencsétlen királynő, udvaronczeitól kérdé: — Mi külömbőség van köztem és egy függő óra közt? Az udvaroncok nem tudták kitalálni; ekkor lépett a terembe a szellemes Ligne herczeg s az ismét feladott kérdésre így válaszolt: — Az óra mellett észreveszük a perczeket, felséged mellett elfeledjük azokat! A királynő meg volt elégedve.

Vallomások. — Te, a Linda énekesnő esküvő előtt mindent meggyónt a férjének! — Mekkora bátorság és . . . emlékező tehetség.

Az iskolából. Te, Pista mondd meg, hogy melyik a legalkalmasabb idő az almaszedésre? — Hát mikor a gazda elmegy hazulról s a Bodri-kutya sincs a kertben.*

*) Mult számunk számára elkésve érkezett.

*) A kár 60 ezerre becsülteik.

Őszinte felelet. Kisasszony (a látogatást tevő házirosvoshoz): Mondja csak orvos ur, miért nem nő-sül ön meg? Orvos: Hát lássa édes nagysád, én mindig azt hallottam, hogy a házias élet vagy menyország, vagy pokol. En ismerem magamat, a menyországot nem érdemlem, s poklot meg nem kívánom!

A bizonyítvány. Nyelvez Maresa nem mutogatta meg senkinek a bizonyítványt, a melyet gazdaszasszonyától kapott, midőn teljes négy heti szolgálat után elhagyta a helyét. A bizonyítvány így szól: Nyelvez Maresa, tizenegy hónap híján, egy évig volt szolgálatomban, s ez idő folyamán szorgalmas volt a — kapu alatt, mérsékelt a — munkában, gondos a — maga gyomrára, okos a — kifogások feltalálásában, barátságos a katonák iránt, hű a — kedveseihez, és becsületes — ha mindent elzártak előle.

Goromba férj. — Nem ismered a második emeleti új lakót? — kérde G. asszony férjét. — Nem ismerem — mondja az. — Csinos fiatal ember — jegyzi meg a feleség — vajjon nő-e? — Nem — válaszolt G. ur egész biztossággal. — Hogyan állhatod ezt olyan biztosan, ha nem ismered? — Azért állítom, mert a multkor azt énekelte: „Kis otthonom valóságos mennyország.“

Felvidéki hírek.

Abauj. Ó felségének a királynak részéről tett érdekes megjegyzés: A küldöttségek tagjai, kik szerencsések voltak e hó 11-én, Terebesen, a Felső által fogadtatni, alig találunk szavakat kifejezésére azon nagy kegyességnek, melyet a király alattvalói mindegyikéhez mutatni tudott. A többi között az ev. ref. superintendentia képviselőiben megjelent küldöttség tagjai is, mintegy 30-an részint papok részint világiak, a sáros-pataki tanítót tanárai igen nagy számmal, egész elragadtatással beszélnek a királyi kegyről. Ó felsége nagyon leereszkedőleg és nyájasan fogadta a küldöttséget egészben. Miután a superintendentus hódoló beszédére kegyteljesen válaszolt, a küldöttség minden egyes tagjához szintén tudott Ó felsége egykét szót intézni. Midőn a lasztoméri pap bemutatására került a sor, Ó Felső kegyeskedett megjegyezni: hogy ugy tudja, mikép Lasztomér egészen a felső vidéken van, s hogy tótok lakják. — Bizony legkegyelmesebb Uram, válaszolta a megszólított — az én hiveim nagyobb része tót. — Meglepő rám nézve, — jegyezte meg erre a Felső. — Nem képzeltem, hogy tót kalvinisták is lehetnek Magyarországon. F. K.

Eljegyzés. Gróf Sztáray Vilmos es. k. tengerész tiszt eljegyezte Hadik Ilma grófnőt. Az esküvő jövő év február havában fog megtartatni. F. K.

A szikszói plébános beigtatása. Szikszó e hónap 18-án tartotta installációját Chrismár Napoleon plébános, a kassai egyházmegye egyik érdemes tagja. Az ünnep főrésze délelőtt folyt le a templomban s hálaadó istentiszteletből, ünnepies szent miséből, s egyházi beszédből állott, mely utóbbit Osváth Mátyás kerületbeli esperes mondotta. Az installált is szép beszédet intézet híveihöz saját pásztori kötelességeiről. A szent mise alatt Pavék Malvin kisasszony és Maxinták Gyula kir. aljárásbíró ur szép egyházi éneket adtak elő. A templomból a paróchiára vonultak a hívek s ott Pavék Malvin kisasszony esin beszéd kíséretében nyújtotta át a plébánosnak a községbeli hölgyek ünnepi ajándékát. Az alsóbb néposztálybeli bajadonok szépen himzett könyvtartót adtak át a lelkiatyának. Az egyházi ünnep után lakoma volt a paróchián. Felköszöntött mondott Osváth Mátyás esperes, Varga József ref. lelkész, Sidelszky Gyula kath. lelkész és maga az ünnepelt. (K. Sz.)

Aranymisés pap. Szabad Ferencz, kassai kanonok, nagyprépost és püspöki helynök, f. hó 18-án tartotta aranymiséjét, ötven éves áldozásának jubileumát, — egész esendben, minden előkészület nélkül úgy hogy ezen nevezetes körülményről még előtte való nap sem tudott Kassa közönsége. Délben baráti ebédre hívta meg a jubiláns barátait, s néhány tisztelőt. F. K.

Szökevény. A rabok szökései most igen gyakoriak, mely körülménynek csakis az örök gondatlansága vagy ezeknek a rabokkal való egyetértése lehet az oka. Nemrég Tatalovics Dimitri rablógylkos ugrott meg szállítás közben a kassai Széchenyi réten, e napokban Popovics Milán rablógylkos az illavai fegyházból, f. hó 21-én pedig Szalezzer Berta, mint Miskolcra két más fegyvenezel Kássára hozták. Midőn ugyanis a venat Hidas-Németit elhagyta, s már jó sebesen haladt, Szalezzer Berta leszaladt a vagon lépésőin és kiugrott a pályatestre. Mire a vonatot megállították Szalezzer Berta már elfutott, s oly jó elrejtőzködött, hogy meg nem lehetett találni. Tatalovicsnak sem akadtak még nyomára, ki igen ügyes fizető lehet, daczára annak, hogy rabruhában volt, csupán szerbül beszél és egy krajczár pénze sines, mégis tovább tudott vergődni. (F. K.)

A tanítók gyűlése. Abauj tantestülete Sudy elnöke alatt kedden tartotta rendes évi közgyűlését, melyen az adminisztratív ügyek elintézése mellett a pedagógiaira vonatkozó érdekes értekezések voltak és ezekből folyólag élénk viták folytanak. Az ismétlődő iskola hivatásáról, továbbá a gyermekjátékok a pedagógiában czim alatt Sudy K. János értekezett. Az ismétlődő iskola tételnél a gyűlés egy hosszabb határozati javaslatot tett magáévé, míg a gyermekjátékoknak a tanterv keretében való fölvetését ezáltal még mellőzte és azon utasítást adta, hogy különösen a kisebb vi-

dékek tanítói kísérjék figyelemmel a gyermekek játékait, hogy ezekről tapasztalást szerezzék, az inkább megfelelő gyermekjátékokról a legközelebbi évgyűlés előtt tegyenek előterjesztést. A harmadik értekezés „Mennyiben érheti vād az iskolát a közérköleség hanyatlása miatt?“ czim alatt Imre Lőrincz jeles pedagógus kitűnő munkája volt, melyet Imre Béla tanító olvasott föl általános tetszés között, melyért szerzőnek a közgyűlés köszönetét fejezte ki. A közgyűlés elfogadta az egylet által az országos árvaházban Gönczy Pál államtitkár nevére tett 10 frtos alapítványt, továbbá pedig az egylet képviselőiben három tanító és három tanítónő részt fog venni Gönczy Pálnak a tanítás és tanügy terén eltöltött 50 év fordulóján tartandó jubileumon, mely a jövő év május hó elsején a fővárosban fog megünnepeltetni. A közgyűlés után déli egy órákor Schiffbecknél Kassán Veredy Károly dr. tanfelügyelő kir. tanácsossá történt kinevezése alkalmából tiszteletére diszebed tartott, melyen mintegy 40-en vettek részt. A megünnepelt tanfelügyelőre Sudy K. János mondotta az első pohárköszöntőt. A kedélyes diszebedet, mely este tíz óra körül ért véget, még számtalan toszt fűszerezte K. Sz.

A tramway uszik. A „kassai szemle“ e czim alatt oly állításokat közöl, melyek nem felelnek meg a valóságnak. Mert, hogy Pollatsek Ede csak azért vette vissza 4000 frtnyi ovadékat, mert 20 városi képviselő felebbezést nyújtott be a kötetendő szerződés némely pontja ellen, — az nem áll. Pollatsek Ede csupán azon kinos jelenet miatt tette azt, mely néhány nap előtt Beller K. üzletében játszódott le, s mi miatt P. E. magát Kassán lehetetlenné tette.

Ezért azonban még nem uszik a tramway, mert a két másik vállalkozó, Reichmann és Lachs obligoban maradnak és a kereskedelmi bank is hajlandó a vállalatban részt venni. F. K.

A közművelődési egyesület f. hó 18-án tartott értekezletet Comáromy László kir. tanácsos, alispán elnöke alatt, mely alkalommal elhatározottat az aláírási ívek szétküldése és a tisztválasztó gyűlésnek november elején való megtartása. F. K.

Véres verekedés. Regéczy Mihály kőműves, hírhedt verekedő vasárnap délelőtt a kakas utcában minden ok nélkül megtámadta Lukács András lámpagyújtogatót, s őt rövid szóváltás után bieszkájával néhányszor arczba szurta. A támadt lármára egybeesődültek az emberek, rendőrök is érkeztek, a kik azután Regéczyt nagy nehezen bekísérték. Dulakodás közben Regéczy botjával meg is ütötte Szabó János rendőrtizedest. F. K.

Örült tiszt. Nemrégiben történt, hogy egy este 9 óra körül egy honvédtiszt járőrseg a Schiffbeck szálló körül Kassán nagy néposzűletet idézett elő. Sp. főhadnagy parancs daczára elhagyta lakását és a Schiffbeckbe ment mutatni, a miért az őrség érte ment. Akkor azt hitték, hogy a szerencsétlen tiszt baja csak futólagos, mely gondos ápolás és megfelelő nyugalom mellett visszavezeti őt a világba, tevékeny szerep körébe. Nem úgy lett. Spielenberg Oszkár elméjében az utóbbi napokban annyira megzavarodott, hogy vasárnap két tiszt, oryos és két altiszt kíséretében Budapestre vitték. Örültsége nem veszedelmes és inkább nagyvási hőbortban nyilvánul. K. Sz.

Szerenád és tisztelgés. Szabad Ferencz nagyprépost és püspöki helynöknek a kassai dalárda, mint disztagjának 50 évi papi jubileuma alkalmából esztőtökön este szerenádot adott és másnap pénteken délelőtt 11 órákor testületileg jelent meg a jubilált lakásán, hogy kifejezést adjon tiszteletre és rokonszenvények. A beszédet Lekly Gyula intézte az ünnepelt-hez, ki a nem várt ovációt őszinte örömmel fogadta és köszöntö meg. K. Sz.

Új bérlő. A színházépületben Mondl által bérelt sörösarnoki helyiséget Schufflay Román a Lajos forrá vendéglőjének bérlője vette ki s a helyiséget egészen megújítván immár megnyitotta. A közönség ismervén a jó konyhát és pinezet mint künn volt, benn is hű marad hozzá, s örömet látogatja meg a városnak ezáltal csakugyan a legelegánsabb sörösarnokát. A.-K. K.

Kántorfogdosás. A kassai izr. hitközségnek volt egy kifogástalan kántora, kit az irigység kimozdított helyéből. Azóta folyton keresnek kántort s midőn egy-egy ünnep közeledik, a legnagyobb zavarba jönnek, mert drága pénzért nem kapnak jó kántort, ki aztán próbaenkés czimén működik és zsebre rakja a sok pénzt. Az újévi ünnepre is előteremtettek valahonnan egy kántort, de hőstenora annyira elragadta a híveket, hogy nyomban ott hagyták az imolát. Másnap már nem volt szabad fellépnie, de azért kántor még nincsen s a takarékoskag tovább üzetik. — Ugyancsak az újévi ünnep alkalmával Spira, a berlini seminárium hallgatója mint szónok meghívott s az ünnep másodnapján sikerült beszédekert tartott. Ugyanakkor Rottenberg Mór Noe igazgató az iskola növendékeinek az újévi ünnep alkalmából időszerű szép, hazafias magyar beszédet mondott.

A sátor tábor ég! A mult hét keddjén délután sűrű füstfellegek emelkedtek az ég felé. A kik ezt látták, egymást remítgetve mondták: „A sátoztábor ég!“ A kik pedig oda siettek, azok megtudták, miként a közöshadseregbeliek egészségügyi osztálya orvosi rendeletre mintegy 200—300 szalmazsák tartalmát elégettette. A.-K. K.

Tűz. F. hó 14-én d. n. 6 óra után Kassán a Ferencvárosi Holló utcában özv. Heimbeckné házána padlásán tűz támadt s pár percz mulva az egész tető lángokban állott. A tűzjelzés után néhány perczre

már az egész utca és a környék telve volt néppel s a lángokban állt házhoz közel lakók ugyancsak szorongva várták a tűzoltókat, a kik — szó a mi szó — kissé későskén értek a vész helyére, a hol már akkor az Eisler féle szekégyár tűzoltósága tevékenykedett, de ugy azok, mint a katonakórházi fecskendők működését is meghusította a vízhiány, s csak miután viz szerzetett be, fogtak valamennyien az oltáshoz. A.-K. K.

Gömör. — Doktor jubileum. Az egyetemi tanács dr. Schopper György roznói püspököt, ki a tudományos egyetemnek tanára, dékánja és rektora is volt, most, hogy megérte a bölcsészet doktorává való avatásának ötvenedik évfordulóját, jubiláris díszoklevéllel tisztelték meg. R. H.

Megrendítő csapás. Rendkívüli nagy gyász érte Debreczeny Dániel bírtokos kereskedőt, Miskolc város közbeesülésben álló érdemes polgárát, alig két hét alatt elvesztette mind a két gyermekét és egyetlen unokáját, most pedig neje fekszik aggodalomra okot adó nagy betegségben. Fiatalabb leánya gyermekágyban halt el Miskolcra, s az apa innen idősb leánya betegágyától két izben volt kénytelen oda távozni előbb leányának, azután pedig újszülött unokájának temetésére, onnan visszatérve pedig pár nap mulva elragadta a halál itt férjével levő egyetlen gyermekét is, a kiben Szepessy Károly helybeli ügyvéd és városunknak közügyekben is tevékeny polgára egy gyöngőd, közkedveltségnek örvendő nőt vesztett. R. H.

Népgyűlés. Mult vasárnap délelőtt Rozsnón a városháza nagy termébe népgyűlés volt egybehíva, a tűzoltó-egylet érdekében, melyen a polgármester elnököl. Kubinyi Géza egyleti tag utalva az egész országot megrendítő nagy tüzesetekre, lelkes szavakban hívta fel a fiatalságot, hogy az egyletbe lépjenek be működő tagokul, Kramarsik Károly pártoló tag pedig az okokat fejtegette, melyek visszavonást hoztak létre az eddig működött egylet kebelében, s azoknak első helyen leendő eltávolítását sürgette. A gyűlés óta egy ivet köröztettek a városban, melyre már is körülbelül 150 egyén iratkozott be a tűzoltó-egylet működő tagjául, sajnos azonban, hogy az intelligens osztályhoz tartozó fiatalság most is hiányzik a névsorból. R. H.

Áthelyezés. Vidónyi József, iglói táviró-tiszt, s a „Szepesi lapok“ szerkesztője, a roznói egyesített állami táviró- és postahivatalhoz helyezettett át, s e héten már át is ment új állomására. R. H.

Furcsa látványosságban gyönyörködhetnek azok, kik Rima-Szombaton a zsidótemplom előtt elhaladnak. A zsidótemplom gerendákkal van megtámasztva, hogy össze ne dőljön. Nagy riadalmat okozott ez izraelben, különösen most, mikor a nagy napon sokan készültek megtisztulni egy évi büneiktől. Hanem hát ugy még sem akartak megtisztulni, hogy agyonlapitassák magukat, a böles előljáóság tehát határozatilag kimondotta, hogy az asszonyokat nem boesátják a templomba, a férfiakat az összemlő templom agyon zuhatja. S így az asszonyok nem a templomban, hanem valami magánházban fognak a nagy napon ájtatoskodni. Hát a bátorság igen szép erény, de azt hisszük, hogy ami dülőfélben van az asszonyokra nézve, dülőfélben van a férfiakra nézve is. G. K.

Vérmérgezés. Az elhullott beteg állatok felbon-tása körül, hogy mennyire óvatosan kell eljárni, arra elég meggyőző példa az a szerencsétlenség, melynek Bódi János jómódu földmivelő, jánosii lakos lett áldozatává a közelebbi napokban. Ugyanis egyik, gyanus tünetek közt vergődött tinóját leszúrta, hogy annak husát, ha ugyan az állategészségügyi orvos által megengedtetnék, elárulhassa. A helyszínére vitt orvos az engedély kiadhatását az állat belrészének állapotától tevé függőve, felbontatta a tinót, még pedig Bódival, ki pusztá kézzel emelte ki annak beteg részeit, melyeken lépfene (Anthrax) pusztított. A boncolás után már néhány percz mulva égető pörseések mutatkoztak Bódi kezén, melyeken csakhamar vérmérgezés jelei tüntek elő. A helybeli közórházban vétett gondos ápolás alá, s nem lehetetlen, hogy életét csak mindkét kezének levágása által lehet megmenteni. G. K.

Fegyelmi eljárás. Szalva Károly klenőci tanító-nak s a hírhedt „Domovy Kalendár“ szerkesztő kiadójának régtől vajdó panszláv-ügye, mely a tisztai ev. egyházkerület miskolczi közgyűlésén oly nagy szenzatiót keltett s oly szigorú határozatot provokált, végül otthon, az esperesség kebelében is, rendes kerekvágásba jutott: amennyiben, teljesen megbízható forrásból eredő értesülés szerint, Szalva tanító hivatalától immár felfüggesztetett s ellene egyidejűleg a fegyelmi eljárás megindított. A Medveczky Sándor esperességi ügyész által Ruthényi Béla esp. törvényszéki elnökhez beadott keresetlevél a hivataltól való elmozdítást kéri a vádlottra büntetésül alkalmazni. Annál nagyobb érdeklődéssel nézünk ezen fegyelmi ügy lebonyolítása elé, mivel a panszlávok tiszolczi profétája D. I. ismét actióba lépett, személyesen befolyásolva a klenőciakat azon határozat kimondására, melynél fogva a klenőci egyház Szalva felfüggesztése ellen tiltakozik s az egyházkerületnek 1882. évi azon határozatát, melynek alapján a fegyelmi eljárás megindított s a mely a panszlávismust canoni vétségnek nyilvánítja, magára nézve kötelezőnek el nem ismeri. Azt hisszük, hogy a bator vezér Klenőcon is, ugy fog tenni elülről, mint Tiszolcon tett, hogy t. i. ha lecsup a mennykő, keresve a bujtogatót, akkor majd „az egész egyház“ palástja mögé buvik. G. K.

— **A kutba fult** e hó 18-án Pálfalván az ottani h. h. tanító, Juhász János egy, 14 év körüli gyermeke, ki eskóban szenvedvén, ép vízmerítés közbelepte meg betegségének rohama. A gyermek szerencsétlenségét csak későn vették észre szülői. Hült teteme a község lakói általános részvéte mellett adatott át az örök nyugalomnak. G. K.

— **Tüzesetek.** Genes községben f. hó 17-én éjjel feltizenkét óraker, egy istálló ismeretlen módon kigyulladt s a tűz az összeépített házakra átterjedvén, csakhamar a falu nagyrésze lángban állott; elpusztult az iskola, a templom és torony, a harangokkal együtt; temérdek helyen a házbitor, gazdasági eszközök, életneműk, zab, széna, sarju is. 3 darab szarvasmarha, sertések stb., a kárt 20,000 forintba teszik. Elismerés illeti meg a rekenye-ujfalusiakat, kik azonnal a vész helyére siettek, s ott hathatósan közreműködtek az oltásban; maga a község lakossága részvéte nélkül viselte magát a bajjal szemben, ennek tulajdonítható azon körülmény, hogy a tűz még másnap este sem volt teljesen elfojtva. Erőtelten továbbá az is, hogy a esetneki túzoltóság csak másnap (18-án) ment az alig tíz percnyi távolságra eső községbe és akkor is rövid ideig tartó ott időzés után eltávozott. A kár fele fedezve lesz a Fenecei biztosító társulat által. —

Borzóván f. hó 18-án éjjel 1—2 óra között Makai József és Kuti Farkas József közös eszre kigyulladt s 15 ház a melléképületekkel együtt lett a lángok martaléka. A szolgabírói hivatal által a helyszínén végrehajtott nyomozat kiderítette, hogy a kérdéses eszre Farkas Sándor Tekenős, borzóvái születésű kecsői lakos gyújtotta fel a feletti elkeseredésében, hogy tőle eltávozott nejt, aki hit nélkül el ott mással, az az ő fenyegetése dacára sem űzték ki a faluból; — a kár hivatalosan 15,770 forintra van becsülve.

— **A tűzvész áldozata.** A lángoknak Oláhpatákon e hó 13-én egy emberélet is áldozatul esett. Kovács János földművesnek 33 éves felesége (négy kis-korú gyermeknek anyja) ugyanis bement az égő házba, hogy onnan a cseput kihozza, vissza azonban már nem tudott jönni, minekfolytán bebújt a kemenczébe, ott találták meg élettelen testét; bizonyosan a nagy füsttől fült meg. (R. H.)

Zemplén. Kinevezés. Lehoczky Sándor, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezetett ki.

— **József főherceg** Öfensége Velejten tartózkodása alatt kíséretével a gyakorlatok után minden nap nem a grófi pompás parkban, hanem a község poros, rögös utcáin sétált 1—3 órát is. Aki szerencsés volt vele szemben jönni, öreg, fiatal, férfi, nő gyerekek, megszólítás nélkül el nem bocsátotta. Felült Öfensége, hogy a vejeitiek már elég jól beszélnek magyarul. Megtekintette egy pár ház belségeit, a berendezést is, mire azt a megjegyzést tette: „nem hittem volna a külső után, hogy a házban ilyen tisztaságot találjak.” A gk. iskola előtt a tanító állván, jó fél óráig beszélgetett vele. Kérdéseket intézett hozzá, s a tremázó tanító komikus feleletein Öfensége jó izüket kacagzott. A mult évi tűznek a nyomait is látván, kérdézősködött a tűz keletkezése felől. Az országot mellett levő oláhégizány kunyhókhoz is ellátogatott Öfensége. Az öreg Jankó cigányt kiszólította odújából. Jankó cigány ki is jött az egész csalájjal s a főherceget egy percz alatt körülfogták a rajkók s kezét, lábát csokolták. Hát még milyen nagy volt az öröm, mikor Öfensége cigányul kezdte ekzaminálni az öreget, hogy hány purdjel volt? „Csak tizenhat.” „Hány él közülük?” „Csak kilenc.” „Vagy egy jó negyed óráig tréfálkozott velük cigány nyelven a nyájas főherceg s távozáskor természetesen náluk felejtett egy por olvasatlan „lá-zsiást.” A cigányok azóta mindig mulatnak a szomszéd gereselybeli karaván nagy bossúságára, melyet azzal utasít el az öreg Jankó: silensen nektek is egy főherceg ur!”

— **Eperjesi installáció.** Prámer Alajos s.-a.-ujhelyi prépostplébános, a gálszécsi kerület róm. kath. papságának segédletével, Barancon f. hó 22-én ig-tatta be esperesi hivatalkörébe Besztercey Ferencz baranosi kanonok-plébánost. Az ünnepies aktus befejezése után, a beigtatott kanonok esperes ur vendég-szerető házában valóságos bankettet adott, a melyre a kerületi papság, kívül Zemplén világi notabilitásai is jelen voltak. Ott voltak Molnár Viktor orsz. képviselő, Dókus Gyula főszolgabíró, Nemes Lajos tanfelügyelő, Margitai József főispáni titkár és az ünne-pelnek számos barátai és tisztelői s a gálszécsi-kerületi róm. kath. papság. Z.

— **Öngyilkosság.** Szilágyi Béla, Dassewffy Dienes ispánja, Mihályiban e hó 20-án szíven lötte magát. Tettének okául a boldogtalan szerelmet említi.

— **Népfelkelők első halottja.** Onodi István lelesz-prépostsági erdész, népfelkelő tisztjelölt, Leleszen e hó 21-én életkora 34-ik. boldog házasságának 4-ik évében, szívészélhűdés következtében váratlanul elhunyt. Temetésén, mely a bodrogközi intelligencia jelenlétében ment végbe, a legősintébb szívből szomorkodó nagyszámú rokonok, prémontrei papok, hivatalnoktársak, ismerősök és jóbarátokon kívül képviseltették magukat a népfelkelői hű bajtársak is, kiknek díszes eskoszoruját Stéger m. kir. honv. fő- és Pálmay hadnagy urak társaságában Dongó Géza helyezte a koszorúkkal elhalmozott koporsóra. A halotti gyász-szertartást a baeski ref. lelkész végezte. Z.

— **Eljegyzés.** Fekete Dezső, m. k. posta- és táviró tiszt Nagyváradról, S.-a.-Ujhelyben f. hó 21-én eljegyezte Goltz Anna kisasszonyt, Goltz tiszaszabályozási társulati mérnök szép és kedves leányát. Z.

— **Előléptetés.** Bratián Farkas István, adó-felügyelői számtisztet a m. k. belügyminiszter I. osztályu számtisztte léptette elő.

— **Kárvalott főherceg.** A dévai hadgyakorlatok alatt Albrecht főhercegnek egy felszerelt hátlovát, míg lovásza befordult a konyhára (rágyújtani a pipára) a sövénytől elkötötték s eltolvajolták. Z.

— **Személyi hir.** Hadik-Barkóczy Endre gf. október elején keleti utazásra indul. Ellátogat Egyiptomba s onnan Kelet-Indiába.

Néh. Borúth Elemér munkái immár a könyvkötő kezében vannak s a pompás két kötet, melynek költeményes részéhez a Borúth Elemér arcképe és költői jellemrajza van mellékelve, már a jövő héten meg fog küldetni, az előfizetőknek. A kik a becses munkát díszkötésben óhajtják birni, forduljanak a „Zemplén” könyvkötészetéhez, mely a modern jó izlés követelményeinek megfelelő berendezésével a fokozott igényeket is képes kielégíteni. Ez alkalommal talán nem követünk el indiskréciót, ha fölemlítjük, hogy a költő özvegye éppen S.-a.-Ujhely és vármegye területéről remélt előfizetőket nagyobb számban, alaposan csalódott. Csak igaz marad az, hogy a piramist azok látják legkevesbé, a kik a legközelebb állanak ahhoz. — De beszéljen helyettünk az a levél, mely Budapestről Mikrosz néven, a „Zemplénben” ösmert dolgozóitársaktól még június hóban érkezett hozzánk s melynek ide vonatkozó pontja így szól: „... méltó az hozzánk, hogy Borúth művei oly esekély pártolásban részesülnek? Hasztalan keresem az előfizetők közt a kereskedők és iparosok zömének neveit. Elvéve taláunk csak egy-egy nevet azok közül, kik a jelen kor arisztokráciáját akarják képezni. Szinte édesgetni és a megjelenendő művek egy-egy részletével izleltetni kell az olvasóközönséget, hogy Zemplén egyik kiváló férfianak, a lánglelkű költőnek, Borúth Elemérnek egy éreznél maradóbb emléket állíthassunk műveiben. Büszkének kellene lennünk, hogy Borúth a miénk volt és nekünk élt! Régi mondás, hogy „vitam et sanguinem, sed avenam non” életünket és vérünket — de pénzünket nem. Ha mostan látjuk, hogy mily esekély mértékben rojjuk le kegyeletünk adóját: méltán a szegénypir futhatja el arczunkat. Ha azt akarjuk, hogy legyen vidéki intelligencia — áldoznunk is kell. A szegény adjon kevesebbet — a gazdag többet, de senki se legyen fukar.” Így a levél írója. Olvassátok higgadt észszel józanon.

Szepes. A szomolnoki ág. ev. egyház f. hó 11-én ünnepelte temploma felszentelésének 100 éves jubileumát. Az ünnepélyen részt vettek: Soós Vilmos esperességi felügyelő, Philippi János főesperes, Witche Frigyes alesperes, Sztehló András stóózi, Zimmermann András gölniezbányai lelkészek és többen mások. Az oltári beszédet a főesperes, az ünnepi beszédet pedig Thern Ede szomolnoki lelkész tartotta, ez utóbbit felolvasta egyszersmind a szomolnoki egyház történetét. Az oltári beszéd előtt az alesperes, az egyház történetének felolvasása után a gölniezbányai lelkész liturgiált. Délben a lelkészlakon közebb volt, melyen 41-en vettek részt. Délután 2 óraker két esketés volt, az egyiket a stóózi lelkész, a másikat az alesperes végezte. Este a vendéglő nagytermében hangversenyyel egybekötött táncmulatság rendezetett. 11 óraker kezdetét vette a tombola nyerevények kisorsolása. A hangversenyyel egybekötött táncmulatságon számosan jelentek meg; a tiszta bevételből 31 frt 33 kr. a szomolnoki tűzkárosultaknak, 31 frt 32 kr. pedig az ág. ev. egyház templomának renoválására adatott. Köszönetet érdemelnek a rendezők valamint a közreműködők is, kik nemesak köllemes estét szereztek a jelenvottaknak, hanem közreműködésükkel a szép angali sikert is eredményezték. A tombola rendezése körül elismerést szereztek: özv. Jesséné szül. Rosenkranz Teréz, özv. Bertschné, szül. Schleifer Etelka és Hreblaynó szül. Schleifer Emilia asszonyok. A tombola nyerevények, melyekhez más felekezetbeliek is járultak, kisorsolásánál közreműködtek Szloboda János m. kir. pénztári ellenőr és Finger Ede tanító urak. A tombola tiszta jövedelme 192 frt 9 kr. a szomolnoki ág. ev. egyházpénztárába folyt a templom renoválási költségek fedezése czéljából; még márczius havában kibocsájtott gyűjtő ívekben pedig 113 frt 84 kr. folyt be. Köszönet mindazoknak, kik a felsorolt szép eredmények elérését lehetővé tették. (Sz. L.)

— **Választás.** A szomolnoki ág. ev. egyház Sikerle Gusztávot, ki az utolsó két évben Nyiregyházán működött mint segédtanító, választotta tanítónul egy próbaévre. (Sz. L.)

— **Magyar színészet Iglón.** Bogyó Alajos magyar szintársulata tovább működött Iglón. A lefolyt héten színre kerültek: A csokón szerzett vőlegény, A betyár kendője, Rip van Winkle és A vasgyáros. A beállott hűvös idő dacára a színházlátogató közönség nagyon, de nagyon csekély. A szintársulatoknál virágvasárnapkor és október elején vannak személyváltozások. Mint a szintársulat igazgatójától értesültünk, 6 tag fogja elhagyni a társulatot és 11 új erő fogja emelni a társulat értékét. FAZ iglói tartózkodás azonban eddig alig járt annyi jövedelemmel a mennyi a társulat megélhetésére szükséges, annál kevésbé van módjában az igazgatónak, hogy a 11 tag költözködési költségeit fedezze. Az igazgató tehát kérvényt intézett az iglói műkedvelőkhez, hogy azok rendezzenek műkedvelői előadást a magyar szintársulat javára, a mely előadónak jövedelméből volnának fedezendők az új tagok költözködési költségei. De a kérvény tárgyalanná vált. Iglón ugyanis nincsen állandó műkedvelő

szintársulat. A műkedvelők csak esetről esetre egyesülnek egy-két előadásra, midőn valamely jótékony egyesület által felszólítottanak. Ez az eszme különös, eddig aligha történt vele kísérlet valahol. A szintársulat egyes előadásai feltétlenül nagyobb pártolásra érdemesek, mint a minőben részesülnek. Az időjárás hidegebbre fordult, az esték hosszabbak lettek, így előadások talán csak a színházba vonzák közönséget és jövedelmezőbbek lesznek az esték, a szintársulat maga sokat tehet, hogy látogatott legyen a színház. (Sz. L.)

— **A szepes-Váralján** állomásozó tüzér század f. hó 18-án tért vissza három havi távollét után állomására. Sz. L.

— **Alsó-Tátrafürednek** szept. 17-éig 2233 fürdővendég van kimutatva.

— **A hazafias tót közművelődési egyesület** a jövő 1888. szökőévre e napokban egy „Novy Domovy Kalendár” című házi naptárt adott ki. E kitűnő vállalat III. kiadása méltó helyet foglal el az előbbi két kiadás mellett és azon előnnyel is bír, hogy elég korán jelent meg, hogy a könyvkereskedések vele kellő időben ellássák magukat. A naptári részén kívül sok egyéb, a tót népnek hasznos tudnivalót tartalmaz e mű, mely a többi tót naptárakat azáltal is mulja felül, hogy oktató, érdekes, mulattató és a mi a legtöbb: hazafias szellemben van írva. Ara eszapán 30 kr. Sz. L.

— **Halálozás.** Szamassa József, az egri érseknek és volt szepesi püspöknek édes atya f. hó 16-án elhalálozott 81 éves korában. Sz. L.

— **A löcsei ev. egyházközség templomának** 50 évi felszentelési emlékünnepe, miután a köztiszteltben állott érdeműs Wágner halála folytán a tervezett s kilátásba helyezett ünneppélyességek meghiusultak, csak házilag s egyszerűen ülte meg. A helybeli lelkész Dianiska Andor tartotta a szent beszédet, Gretzmacher János 86 éves kiérdemült hittanár végezte a liturgiát, unokája Binder és Záhureczky segédlelkészek közreműködése mellett. Kupetz Lykurg volt gymnasiumi s realskolai igazgató előadta a löcsei ev. templomok történetét s a délutáni istentisztelet alkalmával Záhureczky segédlelkész felolvasta a löcsei ev. egyház rövid vázlatos történetét. Sz. L.

— **Két híres tót férfi** hunyt el a közel mult napokban. Tomasik Sámuel chiznyoi lelkész a „Hej Szlováci” tót himnusz szerzője f. hó 10-én 74 éves korában jobblétre szenderült. Dr. Mudrony Mihály ügyvéd, a dunáninneni ev. egyház kerület magyar jegyzője s a nyitrai esperességi felügyelője, a felvidéki tót nemzetiségiek egyik főalakja, f. hó 11-én Túröz-Szent-Mártonban 53 éves korában meghalt. Sz. L.

Ung. — Ungvármegye törvényhatósági bizottsága rendes közgyűlését folyó évi szeptember hó 30-ik napján d. e. 10 óraker fogja megkezdeni. — **Tárgyak:** 1. Az alispánnak évnegyedes jelentése. 2. Ministeri rendeletek. 3. A vármegye háztartásának 1888. évi költségvetése, mely a főjegyzői irodában hivatalos órák alatt kitéve van. 4. Átiratok. 5. Küldöttségi s egyéb jelentések, felebevezések, folyamodványok és más előfordulható ügyek. U. K.

— **Előléptetés.** Kemény Bertalan, az ungvári kir. állami építészeti hivatal mérnöke, II-od osztályu kir. mérnököt lett előléptette. U. K.

— **Jubileum.** Plisznayk Armella, az ungvári közkörházban betegápolással foglalkozó igralmas nénék főnöke megünnepelte 25-ik évfordulóját annak, hogy Ungváron lakik. Az ünnepelepen a jubiláló tisztelőin kívül több hatóság is képviselve volt. Érdekes tudni, s az ünnepelely jogosultságát nem kevésbé fokozza az, hogy a tisztelt főnökő 40 év óta működik nemes hivatásu pályáján, s hogy ez idő szerint ő a legidősebb rendtag az egész monarchiában. U. K.

— **Vasuti értekezlet.** Az eperjes-nagy-mihály-ungvár-munkácsi, illetve gálszécsi-kassai vasuti vonal ügyében 1887-ik évi szeptember hó 23-ára, Ungvárou tervezett értekezlet magtartása ezen napon el nem hárihatott módon akadályozva lévén, a fennebb említett ügyben az értekezlet október 6-án d. e. 11 óraker Ungváron, a „Koronához” címzett szálloda helyiségében mindenesetre megtartatik. U. K.

Kinevezések. Balogh Mihály veresmarthi s.-lelkész ugyanoda administratorul, Legeza Sándor h.-dorogi s.-lelkész ugyanoda administratorul, Lámlafusz Sándor s.-pataki káplán ugyanily minőségben H.-Dorogra, Damjanovics Agoston volt serbózi h.-lelkész B.-Szerdahelybe s.-lelkészül, Koflanovics Bazil vidéki h.-lelkész székesegyházi káplánul és képezdei hitoktatónul, Medveczky Gyula pályavégzett papnövendék e.-megyei igtatóvá nevezettek ki. U. K.

— **Gyászhir.** Az ungmegyei 1848—49-iki honvédegylet, az elhunyt rokonai s barátai nevében is megyelettel tudatja Csépanfalvi Teőke Vilmos nyugalmazott 1848—49-ik évi honvédszár hadnagynak, f. évi szeptember hó 20-án délelőtti 11¹/₂ óraker végelgyengülés folytán 73 éves korában bekövetkezett halálát. Tetemet folyó évi szeptember hó 22-én, délután 3¹/₂ óraker a megyeháztéri 4-ik számú házból a róm. kath. szertartás szerint, a kalváriai sírkertben örök nyugalomra tétettek. Béke lengyen hamvai fölött!

— **Lelesz-Polyánban** f. hó 20-án, midőn a gör. katolikusok a Boldogságos Szűz Mária születésének emlék napját ünnepeleltek, fényes egyházi ünnepelely ment végbe. Az ottani templom ezen ünnepelely véd-szentjének emlékét ülte meg. A sz. misét Melles Emil dobrai lelkész szolgált, az egyházi szent beszédet pedig Drohobeczky Gyula képezdei igazgató több ezernyi nép előtt, kint Isten szabad ege alatt a templom udvarán tartotta. Bodrogköznek intelligentiája megtisztelte ez alkalmából látogatásával az ottani-

esperes-lelkész Antalóczy Imrét, ki a munkási megye legkitünőbb papjainak egyike, kinek vendégszerető hazától önzetlen tiszteletérzettel vált meg minden jelen volt. U. K.

Szomorú következményt hoz a heveskedés nem egyszer; minap a sváb-utczán egy ottani lakos szekere összeakadt egy salomoni gazdával, ami előbb szóváltást, később pedig összekapást idézett elő. Erre kitódultak a közelebbi házak lakói szomszédjok segélyre, s dulakodásközben egy revolver — melyet a salomoni gazda kecsisának kezéből ki akart csavarni — elsült s egy Ringer nevű gazdát a torkán találta. U. K.

Nagy verekedés volt Szerednyén egy korszakban, a községben nem régen letelepedett csehek s a törzslakosok közt. Az utóbbiak kövekké ostromolták a korszakban levő cseheket, míg a csendőrök érkezése a verekedésnek véget nem vetett. A korszakban annyi kő szált be az ablakon keresztül, hogy csupán az ágyon 54 darab követ találtak. U. K.

Bereg: Lukács László dr. a dákorómán agitátor letartóztatása ellen beadott felelőzése ügyében hozott határozatát hirdette a kir. tábla I. ünnepi tanácsa. Mindenekelőtt kijelenti, hogy Lukács László felelőzésében felhozott kifogását, melyben papi állásra és a kánonjogra hivatkozik, figyelembe venni nem lehet, mert az ország törvényei szerint Lukács László első sorban magyar állampolgár és csak másodsorban pap; ennél fogva az ország törvényeinek van alávetve s az ország rendes bírái elé tartozik. A szatmár-németi kir. törvényszék törvényesen járt el s a letartóztatást a kir. ítélő tábla helyben hagyandónak találta. Tekintetbe véve, hogy jogszertű alapot szolgáltatott a kir. ügyész s tekintve hogy a tényálladékok még eddigelő minden részletében kideríteni nem lehetett s ez csak a kinyomozandó tanúk részletes kihallgatása után lesz foganatosítható az elősoroltak alapján a szatmári kir. törvényszéknek az iránt hozott végzését, hogy a vizsgálattal a vizsgálati fogyságot is elrendelte, indokainál fogva helyben hagyta.

Jó szimat. A Bach-korszakban történt. Boldogult Buday A. ki lett nevezve adminisztrátornak. Még akkor nem volt így behálózva vasutal az ország, mint most s a legközelebbi vasutiállomás Beregmezőhöz Nyiregyháza volt. Budapestről jöve itt szállt le az adminisztrátor, a vasutról, azonban kikerülni akarva minden ünnepélyes és hivatalos fogadtatást, senkit sem értesített jöveteléről. Mindennek dacára a megyei pandurok, Uszkay B. megyei esend-biztossal élükön, elibe rukoltak lóháton s üdvözölték Budayt. Az szívesen vette a figyelmet, azonban legelőbb is azt kérde a esendbiztossal: — De hát hogyan tudták meg az jövők, hogy jövök, mikor én azt senkivel sem tudattam? — Hja uram, felelé a kérkedő esendbiztos, mellét verve, messziről megérzi a kutya a dögöt! M.

Szerencsétlenül járt két szolyvai utas Munkácsen e hó 18-án este a körös utczán. A kocsis az utszelen levő halomra hajtott a sötétben. A kocsi felfordult s darabokra tört, a szekeren ülő két egyn sulyos sérülést szenvedett. A megvadult lovak a kocsis egész a gyógytárig huzták a gyepelzártnál fogva. Két rendőrnök sikerült a lovakat fentartani, s a kocsisit lovasul együtt a város istállójába bekisérték. — Jó volna azokat az akadályokat már eltávolítani. M.

Szolyván szept. 16-án 3 zsidó egy 70 éves öreg gazdag Kanorai parasztembertől kapatos állapotban szerződés szerűen erőszakkal megvették a birtokát 500 forintért. 17-én a szegény paraszt embert a Latorca mellett fűzesben felakasztva találtak meg, persze a pénz is nyomtalanul eltűnt. Most már csak a kérdés: öngyilkosság, vagy gyilkosság kérdése forog-e fenn? A szerződés irásakor jelenlevők a szolgabírói hivatalban erőlyesen kihallgattattak, irásba téve vallomását. Nagyon gyanus az eset, mert a boncoló orvos véleménye kizárja az öngyilkosság lehetőségét, találva a holtan külerőnek nyomait. M.

CSARNOK. Fővárosi levél.

Budapest, 1887. szept. 21.

A kinek már volt szerencsége fővárosunkban hosszabb ideig mulatni, tudni fogja mely nehéz munka az, ha az örökké zajgó-zsibongó, bizonyos fokon túl egyhangú, sőt nem ritkán untató élet-tenger zavart hullámaiból ki kell emelnünk ama gyöngyöket, melyek a világvárosok társadalmának valódi díszét, mondhatnám, zamátját képezik. Eget érő falak homályos közebe zárva, hőmpolyög nyugodtan az élet zavartalan folyama s ritkán, igen ritkán támad egy kis szellőcske, mely tükröt kisebb-nagyobb mértékben felkörücsölja. A nappali órák a munkának szentelve, csak este veszi kezdetét ama világvárosi élet, melynek két leghálásabb gőcpontját — legalább most még egyelőre, mert a tél e tekintetben sokkal tágabb kör — a corsó és a színház képezi. Mindkét hely, az etiquette bizonyos határai között, ép oly szorakozást nyújt mint a farsang elite-táncmulatságai, s ha talán ez mégis szabadabb körű amannál, azt maga a helynek alkalmosságja hozza meg. A városi tündéres parkjai a tavaszi szezonnak szentelve; a nyarat arisztokratiánk s tehetősebb polgáraink túrdókben szokták élvezni; az őszi idényre nem marad az említett két helynél több, mellyel Carneval mámoros farsangjág mulatni vágyó közönségünknek be kell érnie. S jelen levemben, idő és térhez mérten, az említett két

gyüpontról akarok egyet-mást mondani, annál is inkább e kettőről, mert mindkét téma alkalom is ödszerűnek kínálkozik.

Lássuk tehát az elsőt:

Legszébb képet nyújt esténként fővárosunk nyit társadalmi életében a corsó. A Dunapart búvájos asphal-sétányai megnépesülnek ilyenkor s társadalmi arisztokratia ezer meg ezer alakjaival és a vakító vilanyfény-tengerben, mint a hajdani Hellas mythicus istennői Luna százados ünnepén, tűnnek fel a szébbnél szébb angyalaretek, valóságos kísértetbe vonva az arany-fiatalok összes testi-lelki galantomiját. Virágdíszes fiatal lányok, cocettirozó özvegyek, lorgnettirozó Argiros-szemű mamák — haladnak kettesével, hármasával, terécselve a lefolyt napnak újdonságai felett s kimeletlen kritikát szórva a sok ide-oda fixirozó uracs klakkjára, frakkjára és lakkjára! Fővárosi hölgyeinknél divatra kezd kapni arra, Párizs boulevardjain régente honos szokás, hogy a virágokkal való díszítés felhatalmazzák azok jelvi, symbolicus jelentőségét is. A növények jelvisége különben régi találmány. Tudjuk hogy a róza pl. jelenti az örömet, a babér a diadalt; a myrtus, narancsvirág, szőlő népeknél a rozmarin a menyasszony fejét díszíti, cserkoszoru a törvényhozót, szomorúfüzér cyprus szeretet halottaink nyughelyét stb. stb. épen úgy megvan a virágok szín-elvisége is, például a rózsaszín szerelmet, a lángrózsát szenvedélyt, a zöld reményt, a világoskék hitet, a lila alázatosságot, a világosbarna bút, a narancsszín hiúságot, a sötétszürke kétségbeesést, a sötétkék hűséget, a violaszín bátorságot jelent, stb. mindezeket különben híven találjuk magyariza a virágnyelvben. E szokás kétségtelenül keleti eredetű, hol az „magas kiképzésre” jutott.

Attérké a főváros színi-életre s itt sorban akarok reflectálni a nép- a nemzeti- és a dalszínházról.

Legkedvezőbb positiót ural, kétségtelenül, az első. Kifogástalan repraesentatio a színműnek élet- és terméshű jelenítése által, párosítva a kürendezésnek kalmárszerű pontosságával, szóval szerep, szereplő és a prosceniumnak dramaturgiai teljessége az, mely a népszínházat jellemzi s mely diadalát biztosítja versenyitársai felett. Műsor darabja: A. Hennequin és A. Millaud európai híru énekes bohózata, Niniche, — irodalmunkba áttültette Csepreghy Ferencz — mely dacára annak, hogy nem a legújabb idők szüleménye, mégis azon francziás humor s szelleműs naivságnál fogva, — melyet a párisi egyszerűen „présence-d'esprit”-nek nevez, bátran biztosítja a szorakozást kereső közönség részéről még mai nap is a népszerűséget. Ezen nem kevésbé frivol darab versenyeznek a 85-ki saison „Ordög pilutái”-val; ez, tudjuk, 150-szer adatot elő, amaz szept. 21-én érte 60-ik előadástát: körülbelül félarányban áll a két darab egymással, de ha meggondoljuk, hogy amaz az országos kiállítású vidék- és fővárosi közönség együttesen látogatta, míg ezt kizárólagosan csak a budapesti közönség élvezi, bátran állíthatjuk, hogy a „Niniche” kellő időben színe hozva, mindenkor halás darabját fogja képezni a népszínház élvezet biztosító műsorozatának. A darab zenéje, melyet az örök ifju Marius Boullard irt, díszesre nem szorul. Ugy a recitatív részek, mint a cavatinák, a duettek, terettek és a chorusok pajzán, vidor, fülbemászó harmóniája mintaképet képezhetné nemcsak az operettek, és melodrámaiknak, de egyáltalában minden oly lantos színmű költeménynek, melyben a cselekvény színi megjelenítése ének- és zenével vagyon egybekötve.

A népszínháznak másodrendű repertoir darabja Nutter és Beaumont három felvonásos operetteje, „A kertészleány.” Színhelye Spanyolország fővárosa, Madrid. kora a XVII-ik század. Ha áll a színikritika ama pontja, hogy Blaha Lujza az énekes bohózatok, inkább piquano, mint etikailag és aesthetice nyugodt szerepek felülmulhatatlan repraesentánsa; ha érvényes fővárosi közönségünk ama itélete, melynél fogva a művésznőt inkább a „Niniche”-ben szereti neventni, mint Szigligety „Szökött katoná”-jában bámulva felteni, mondom, ha mindez áll, ugy állania kell az előbbiekké contrastjának a népszínháznak — nem második — méltán elsőrendű esilágáról: Pálmai Ilkáról. Összehasonlítani akarván a kettőt, nevezném az elsőt Benczur „Bachánszó”-jének szemben Hayez Francesco „Beatrice di Tinda”-jával; vidor pajzanság, örökre csapongó aranyos kedv egyesítve nem ritkán homályos, kétes, kétértelmű reflexiokkal, helyzetének alapos ismerete, uralkodva azon kalmárszerű pontos terszerűséggel s egy zsarnoknak kökeménységével, megvetve minden tétében az objectivitást s diadalra emelve mindenkor saját — nem ritkán téves — egomusának terveit és mindez átszőve Plautusi alsóbbrendű comicummal, ezek azon vonások, melyek Blaha asszony színpadi alakjának characterét körvonalozzák s melyek ellenében határozott diadalra emelkednek mindenkor Pálmai Ilka ellentétes repraesentációi. Lelkünknek természetszülte hajlama az, hogy jobban szeretjük és többre becsüljük physical tehetőségénél az embernek lelki képességeit. Blondin híres kötélfjáró volt, híret nemesak Niagara ezredes szikláit, egész világrészek hangogtatták vissza, de nagyobb volt-e „A megszáditott Jeruzsálem” irójánál, vagy Nicolainál? . . . Midőn Tassó — Mansó lovag, a koszorús költőnek barátja tudósítása szerint — megörült, mely hir talált a népek kebelében nagyobb részvételre az-e, avagy Blondin vakmerőségének epilógusa? . . . Bizonyára az első! S a mi a nagy világban érvényes, az érvényes marad a művészetnek deszkáin is, Pálmai Ilka színpadi kedély-élete benső, érzelmei, szenvedélyei mélyek, innen hatásuk tartósabb rokonszeny,

barátság, jó indulat, higgadt gondolkodás, egyszerű de őszinte érzelmek ömlik el szeretetreméltó alakján és hozzá hangja, mely erősebb a Blaháénál, ügylát-szik, oly tények, melyek rövidre nagy változásokat hivatvák eredményezni a népszínház művésznői körében. E dolgokat csak mellékesen jegyzem meg, de említem, mint olyanokat, melyek jelenleg fővárosi színház-közönségünk hangulatát erősen szabályozzák, és irányítják. Ha a „Niniche” (szept. 14.) „A kertészleány” (szept. 15.) és a „Rip van Winkle” (szept. 17.) előadásait egymással összehasonlítjuk, bátran tapsolhatunk a népszínház első művésznőjének: Pálmai Ilkának! . . . A kar többi személyei között kitünők Németh, (a király) Vidor (Gaetan, Madeira hercege) Szabó (Don Mosquitos, a pattantusok hercege) és Uvári komikusok; a nők közül: M. Csatai Zsófi, Sík Gizela, és Vidorné.

A mi a nemzeti színházat illeti, az egy „monomania de grandeur”! A mióta az a végzetserű Jókai-Keglevich féle affaire meggesett, a nemzeti színház fényes csillaga halványult. Hiába csalogatja Vizváry physiognomiája a közönséget, hiába Jászay Mari a pánczéba kapcsolódott keblekkel Melpomene teljes-teli bájaival, Keglevich átlépett a Rubiconon, a koczká vetve és a felingerült stratarechák kimeletlen „preat”-ot zúdítanak a vaskalapos intendáns fejére és . . . a muzsák templomának kassájába. Hja, hiába, a népszerűség igen kényes és türekeny portéka, a népek kegye nem hegedűhür, melyet a játszó kénykedve szerint hangolhat. A dalszínház rövid jellemzése „lucus a noncendo” Az „Excelsior”-nak difecitterhes aerája természetlen, mondhatnám, szik kopárságban tartja még a jelenlegi saison talaját is. Az intendáns ur kidobott a tavalyi évben közel 200,000 pengőt egy értéketlen, szemetlegeltetett balletre; végig táncoltatta jövöje kockára vetésével tricotban a műveltség történetét s két órai haszontalanság annyi defecitvel járt, hogy azt az opera, még állami subventio mellett sem heveri ki oly hamar, mint egyesek gondolják. Az intendáns feláldozta a biztost a bizonytalansáért, eleget akart tenni saját hiúsága s a ballet európai hírnevének, midőn az „Excelsior”-t színtrehozta Budapesten és nem vette tekintetbe, számításai körén kívül maradt a fővárosi operai közönség igénye, melyben, mint láttuk, és hallottuk, esalodnia kellett. Hogy a nevezett haszontalanság mily vonzerőt gyakorol közönségünkre, bizonyítja pl. annak f. e. szept. 17-ikei előadása, mikor a látogatók száma 1 ha 100-ra teszem; nem hibázom. Az intendáns ur eme vakmerőségével nem lelénczelte, inkább elidegenítette, visszariasztotta a közönséget az operaszínházról, mely annyira, hála-istennek, már érettnék bizonyult, hogy megkivánja a gyönyörködtető mellett nemcsak a szépet, hanem a hasznost is. Erkel „Bánk Bánja”, pl. egy estére is annyi bruttót biztosít, mennyit az Excelsiornak egy heti előadása még csak kiállításba sem helyez és mégis mit tapasztalunk? nagy hű-hó mellett színtre kerülnek egymast kergetve az elavult becsü munkák s mint fehér holók, tűnnek fel csak ritkán, igen ritkán a classicus opera-irodalom valódi, igazi gyöngyei. mi annál sajnosabb, mert mindkét fajta szellemi productiókkal majdnem egyenletesen el vagyunk halmozva. Emelje fel a dalszínház dilettantismusát látogatói korszerű niveaujára, adjon nemzetit a nemzetnek és némita el ama untató, érdeket ébreszteti legkevésbé sem képes nyegle idegen szellemet s az operáról nem fog állani többet ama Horátiusi kemény itélet, hogy „parturiunt montes, nascetur ridiculus mus!” Operáknak azután is jelentékeny reformra volna szükség.

Ennyit egylőre. Ha megengedi a tekintetes Szerkesztő ur, másszor is felkeresem becses lapját leveleimmel, melyekbe igyekszem fogok a fővárosi élet egyes mozzanatait híven lefesteni. *)

Chalupka Rezső.

*) Szívesen vesszük.

Nyilvános köszönet.

Aboson az evangéliumi egyház ujra szervezésének százados ünnepén a torony- és harang-alap javára adakoztak az oltári offertoriumon kívül a következő urak: Boross Zsigmond 10 frt, Böhm Ferencz 2 frt, Csiskó János 2 frt, Chotvács Endre 1 frt, Fekete Imre 2 frt, Fúzy Árpád 1 frt, Fúzy Sándor 2 frt, Gajdics István 1 frt, Kovács István 1 frt, Kranz tanár 1 frt, Kröpfel Emanuel állomásí főnök 5 frt, Kraszinger Ferencz 1 frt, Máriássy Béla 2 frt, Meyer János (járásbíró) 2 frt, Melczér Gyula 1 frt, Mikolík Gyula 1 frt, Palecsko Péter Pál 1 frt, Steiger Ferencz 1 frt, Szakmáry Géza 2 frt, Szopko Róbert 1 frt, Tahy Mihály 10 frt, Theiss Istvánhutából 1 frt, Zsarnovicsky István 1 frt.

Ezeken kívül beküldtek ez alkalomból: Sztelho János 1 frt, Meyer János tanár 1 frt, Dr. Mosánszky Győző 5 frt, Mötz Frigyes 5 frt, Palecsko Lajos Kásásról 10 frt, Pankuch Gusztáv 5 frt, Streck János és Mihály Göllnitzbányáról 10 frt, Ujházy Albertné 20 frt. Ugy ezen kegyes adakozóknak, mint minden, ez öröm-ünnepre megjelent vendégnek, ezennel hálás köszönetet mond az egyházi elnökség.

Az Amerikában időző egyháztagok eddig 155 frt-nyi küldeményt jelentettek be.

Legyen Isten áldása ez önkéntes és szives adományokon!

Kelt Aboson, 1887. Sept. 22-én.

Fizéll Frigyes. abosi evang. lelkész.

Felelős szerkesztő és kiadó: Hedry Bertalan.

Vertical text on the right margin, including page numbers and small advertisements.

HIVATALOS ROVAT.

2705. 1887. tk. szám.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Pocsatko Zsuzsanna végrehajtónak Pocsatko András végrehajtást szenvedett elleni ügyében...

Urbán Gyula, kir. tszéki bíró.

789. tk. sz. 1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kis-szebeni kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsemba István végrehajtatonak Hermet Pál és neje Vathoci Anna végrehajtást szenvedett elleni 500 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében...

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 134 frt, 4 frt 60 kr. és 4 frt készpénzben...

Kir. bíróság tkvi hatóság K.-Szebenben, 1887. július hó 1. Martényi, kir. bíró.

Nem hivatalos rovat.

Heilung der Lungenleiden. Tuberkulose (Schwindsucht, Auszehrung), Asthma (Athemnoth), chronischen Bronchialcatarrh etc. durch GAS-EXHALATION (mittelst Rectal-Injection).

Das Unglaublichste, das scheinbar unerreicherbar Ideal der Aerzte, es ist mit dieser Heilmethode ganz u. voll erreicht! Über die überraschenden, unfehlbaren Heilerfolge sprechen am überzeugendsten folgende in Kürze, aber möglichst im Wortlaute zusammengefasste Atteste von Professoren vom Weltruf, welche auch von den Medicin-Zeitschriften des Inn- und Auslandes voll bestätigt wurden:

Inden tyfuszem, hörkeményedés és szemüles legrovidebb idő alatt teljesen és fájdalom nélkül eltávolíthatik a posoni vörös gyógyszerár...

A legjobb has-hajtó szer. Kéretik a vízhasználatánál határozottan. Enyhe ízű és már kis adagban is hat. Dr. Lobmayer tanár, Zágráb. zottan Dr. Korányi tanár. Ferencz József keserűvizet kérni. Mindentűt kapható. Az igazgatóság Budapesten. Kitüntetett hat arany éremmel. 1886-ban 1 millió üveggel merítettett. Hathatósabb mint a többi budai keserűviz. Dr. Gebhardt tanár.

En Csillag Anna, 185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajjammal, melyet az általam fölaltalt kedves 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajbőrt, uraknál elősegíti egy teljes erős szakállnövekedést, rövid ideig való használat után a hajnak valaminek a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megőrzi korai öszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr., 1 flit, 2 flit. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése vagy postautánvétel mellett az egész világba. CSILLAG ÉS TÁRSA, BUDAPEST, király-utca 26-ik szám.

Hogy az oly terhes és ártalmas fogkövet a fogakról eltávolíthatassák, elkerülhetlen feltétel, hogy az általánosan kedvelt es. kir. udvari fogorvos dr. POPP-féle fogport felhasználják és az Anatherin szájjvízzel használata által egészséges fogakat fenntart és azok vakító fehérségüvé válnak. - Ára 63 kr. Cs. kir. kizár. szab. újonjavított első amerikai és angol szab. általánosan kedvelt Anatherin-szájvíz dr. POPP J. G. es. k. udvari fogorvos Bécsben, Bognergasse 2. Gyökéres gyógyszer minden fogfájás ellen, ugyszinte a szájjüreg és foghús minden betegségei ellen. A gyermeknél megkönnyíti a fogzást és nélkülözhetlen ásványvízek torokgyík ellen. Magas orvosi tekintélyek tanusítványai ár-talmatlanságukat és ajánlatmértőségüket elismerték és az sok hírhír orvos által rendeltetik. Egy nagy palack 1 frt 40, egy közép 1 frt és egy kis palack 50 kr. Cs. k. udvari fogorvos dr. Popp-féle szelenczékben, a szájját felhívítja és jó illatu. Ára 1 frt 22 kr. illatos, vakító fehérségű fogakat elő-idéz. Ára 35 kr. praktikus, legbiztosabb szer üres fogak sajtákezülegi beplombirozására á 1 ft Dr. Popp-féle illatos gyógynövény-zsappan vegyszéleg megvizsgálva és sok európai orvostani és orvosi tekintélyek által a bőrre legrealisabbnak és legjobbuak lett elismervé. Sömör-kütegek, pattanások szeplok, mitfresserek, haj- és szakállkorpa és bőrhámítás, bőrbetegségek és általában tisztatlanságuk gyorsan és biztosan meggyógyíttatnak. Ára darabjának 30 kr. Kapható: Eperjesen: Schmidt Károly, Krivos J., Korn Vilmos gyógyszerészeknél és Sitanýi Karoly kereskedésében. Bártfán: Toperczer Albert, Sokalsky S. és Eschwig Ede és fia gyógyszerészeknél. Krompach: Olasziban: Bachtik J. gyógyszerészeknél. - Szepes: Sujan G., Lócén: Hanysch O., Matyus O., Seeliger K., Szepes Várán: Kunfalvy G. Sztropkón: Pü-zessy S. gyógyszerészeknél.

SZT. JAKAB-CSÖPPEK. Minden oly gyomor- és idegbajnak, melyek minden eddigi gyógyszernek ellenállottak, különösen idült gyomorhurut, gyomorgyöngöség, köhika göresök, rossz emésztés, szívszorogás, fejfájás stb. tökéletes és biztos gyógyítására a Szt. Jakab csöpp-k, az Aetra nevű görög zárdabéli meztlábos barátok véleménye szerint a keleti országok 22 legjobb gyógynövényéből összealkotva, melyeknek mindegyike külön-külön még ma is első rangot foglal el, ez összetétele folytan csöppek használata mellett biztos. Kapható 60 kros és 1 frt 20 kros üvegekben. Főraktár: M. SCHULTZ, Hannover, Schillerstrasse. Raktár: Korn Vilmos gyógyszerésznél Eperjesen. 26-6

Gyomorégés. rossz emésztés, lassu anyagcsere, vértolulás, fejfájás, szédülés megszűnnek a A Lippmann-féle Karlsbadi pezsgőpor használata folytán. - Kapható 60 kr. és 2 frt dobozokban a hővetkező gyógyszerárakban: Eperjesen Korn. Bártfán, Kassán Gallik és Wandraschek S.-A.-Ujhelyben stb.

Vier Sprachen in „Einer“ Zeitung! Ein Schatz für jede Bibliothek als „Zeitspiegel“. Gaertner's Internationale Humoristische Revue. Perlen des Humors der Deutschen, französischen, englischen u. italienischen Tagesliteratur, in der Originalsprache aus mehr denn 100 Zeitungen etc. gesammelt. Zweimal monatlich 16 Seiten Gross-Folio. Preis incl. Zusendung: pro Jahr 8 fl., halbjährig 4 fl. Salon-Ausgabe: Superfeines Papier mit eleganten Sammel-Mappe pro Jahr 12 fl., Quartal 3 fl. Redaction und Administration: Wien, Giselstrasse 4. Bestellungen durch alle Postämter.

A ki köhög, rekedtség vagy bármily gégerendtlenségben szenved, annak legmelegebben ajánlatni az annyira közkedveltségnek örvendő egész osztrák-magyar birodalomban elterjedt, Dr. Schmidt V. és fia Béc-féle Spitzwegerich-Mell-czukorkákat és szörpöt. Össze nem tévesztendő az értéktelen utánzatokkal. Valódi minőségekben kaphatók Eperjessu: Korn V. és Schmidt K., gyógyszerészeknél. Egy doboz ára 30 kr. Üvegekben 70, 40 és 25 kr. Hamisitlanul esakis védjeggyünkkel és aláírásunkkal. Dieckhoff'sche Fabrik

